

VYSOKÁ ŠKOLA OBCHODNÍ A HOTELOVÁ

Studijní obor:
Gastronomie, hotelnictví a cestovní ruch

Klára FUČÍKOVÁ

PŘEPRAVA PSŮ A KONÍ V CESTOVNÍM RUCHU
TRANSPORTATION OF DOGS AND HORSES IN TOURISM

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Zdeněk Málek, Ph.D.

Brno, 2019

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci Přeprava psů a koní v cestovním ruchu vypracovala samostatně pod vedením Ing. Zdeňka Málka Ph.D. a uvedla v ní všechny použité literární a jiné odborné zdroje v souladu s aktuálně platnými právními předpisy a vnitřními předpisy Vysoké školy obchodní a hotelové.

V Brně dne

vlastnoruční podpis autora

Poděkování

Tímto bych chtěla poděkovat panu Ing. Zdeňkovi Málkovi Ph.D, vedoucímu mé bakalářské práce, za jeho cenné rady a čas, který mi při zpracování práce věnoval.

Dále bych chtěla poděkovat firmám Fa Pavlík a Transport Horse Thomas za poskytnutí cenných informací a čas, který mi věnovali.

Jméno a příjmení autora: Klára Fučíková
Název bakalářské práce: Převaha psů a koní v cestovním ruchu
Název bakalářské práce v AJ: Transportation od dogs and horses in tourism
Studijní obor: Gastronomie, hotelnictví a cestovní ruch
Vedoucí bakalářské práce: Ing. Zdeněk Málek Ph.D.
Rok obhajoby: 2019

Anotace

Bakalářská práce se zaměřuje na přepravu živých zvířat. Zaměřuje se na leteckou a silniční přepravu koní a psů. Práce obsahuje charakteristiku přepravy její požadavky a možnosti realizace. Je také nastíněno chování zvířat během přepravy a základní letecké a silniční předpisy, které musí být při přepravě uskutečněny. Na modelových příkladech jednotlivých způsobů přepravy jsou popsány přepravy psů a koní, které jsou zaslány jako zásilka a také modelové příklady silniční přepravy.

Klíčová slova:

Převaha zvířat, letecká přeprava, silniční přeprava, koně, psi, živá zvířata, etologie zvířat

Annotation

The bachelor thesis deals with the theme of transport of live animals. It focuses on air and road transportation of horses and dogs. The thesis contains the characteristics of transport, its requirements and possibilities of realization. It also outlines the behavior of animals during transport and the basic air and road regulations that must be implemented during transport. The model examples of particular types of transport describe the transport of dogs and horses, which are sent as a shipment, as well as model examples of road transport have been analysed.

Key Words:

Transport of animals, air transport, road transport, horses, dogs, live animals, ethology animals

Obsah

Úvod.....	8
I. TEORETICKÁ ČÁST	9
1 Přeprava koní	10
1.1 Druhy přeprav	10
1.1.1 Železniční.....	10
1.1.2 Lodní.....	10
1.1.3 Letecká.....	10
1.1.4 Silniční.....	11
1.2 Psychický stav koně během přepravy	11
1.3 Silniční přeprava koní	12
1.3.1 Přeprava nekomerční a komerční	12
1.3.2 Obecné podmínky pro přepravu koně.....	13
1.3.3 Školení	14
1.3.4 Způsobilost koně k přepravě.....	14
1.3.5 Ustanovení pro všechny dopravní prostředky	15
1.3.6 Vymezené prostory	15
1.3.7 Doplnková ustanovení	15
1.3.8 Horse Transport Thomas	16
1.4 Letecká přeprava koní	16
1.4.1 Letecká společnost Lufthansa.....	17
1.4.2 Označení kontejnerů	17
2 Přeprava psů.....	18
2.1 Podmínky pro cestování se zvířaty do zahraničí.....	18
2.2 Silniční přeprava psů.....	18
2.2.1 Silniční n přeprava, kdy pes je umístěn v přepravním boxu.....	19
2.2.2 Fa Pavlík	19
2.2.3 Letecká přeprava psu	19
2.2.4 Přepravní dokumenty	19
2.2.5 Pet passport a čip	19
2.2.6 Požadavky na přepravní klece dle IATA LAR.....	19
II. PRAKTICKÁ ČÁST	21
3 Průběh silniční přepravy koní	23
3.1 Cenová kalkulace	24

3.2	Pozitiva a negativa popsaného modelového příkladu	25
4	Průběh letecké přepravy koní	26
4.1.1	Kontejnery pro koně	28
4.2	Cenová kalkulace	28
4.3	Pozitiva a negativa popsaného modelového příkladu	28
5	Průběh silniční přepravy psů.....	30
5.1	Využívané bedny k přepravě.....	30
5.2	Cenová kalkulace	32
5.3	Pozitiva a negativa popsaného modelového příkladu	32
6	Průběh letecké přepravy psa	33
6.1	Požadavky na přepravní bednu pro letecké účely	34
6.2	Cenová kalkulace	35
6.3	Pozitiva a negativa popsaného modelového příkladu	35
	Návrhová část	37
	Závěr	39
	Použité zdroje	40
	Seznam obrázků a tabulek	42
	Přílohy.....	43

Úvod

Bakalářská práce je zaměřena na přepravu psů a koní v cestovním ruchu, přičemž přeprava zvířat je velmi složitý proces a platí pro ni pravidla, která musí být striktně dodržena. Bakalářská práce nastíní tyto základní pravidla z hlediska veterinárních, etologických, silničních i leteckých pravidel, které se podstatně liší a také jednotlivé požadavky na přepravovaná zvířata a přepravní bedny či kontejnery pro koně. Také se zaměřuji na školeních a povinnostech, jaké musí splňovat každý, kdo se na přepravě živých zvířat podílí.

Cílem bakalářské práce je na základě spolupráce se subjekty zabývajícími se přepravou psů a koní popis průběhu přepravy daných živých zvířat. Výsledkem práce je realizace silniční a letecké přepravy psů a koní v cestovním ruchu na modelovém příkladu a její závěrečné vyhodnocení.

Bakalářská práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. Teoretická část je v první kapitole zaměřena na představení jednotlivých možností druhů přeprav zvířat a další kapitola seznamuje s psychickým stavem zvířat během transportu a jejich vnímání cest dle etologie zvířat. Dále se zaměřuje na leteckou a silniční dopravu a popisuje důležité náležitosti a požadavky těchto dvou druhů přeprav. V praktické části se také bakalářská práce seznamuje se subjekty, které se zaměřují na psy a koně a základně popisuje jejich fungování na trhu, certifikaci a jejich práci. Praktická část se věnuje popisu realizace jednotlivých přeprav, vždy letecké i silniční dopravy psů a koní. U silničních modelových situací jsou podloženy vždy informacemi firmou, která se silniční přepravou zabývá. V případě psů jsem zvolila spolupráci s firmou Fa Pavlík a u koní společnost Horse Transport Thomas, kteří mi poskytli dostatek informací. V případě leteckých přeprav mi poskytli informace o letu vždy soukromé osoby, které se zúčastnily těchto procesů se svými zvířaty nebo jim do péče svěřených koní. Cílem praktické části je popsat kompletní průběh všech přeprav, vykalkulovat celou jednotlivou přepravu a zaznamenat klady a zápory určitých transportů z hlediska etologie zvířat.

V práci je využita kvalitativní metoda tedy popis jednotlivých skutečností. V práci je rešerše odborné literatury, na kterou je následně odkazováno. Následuje analýza odborných zdrojů deskriptivní metodou.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 Přeprava koní

Po celé Evropské unii je ročně přepraveno více než 17,5 mil. živých zvířat. Proto EU zpřísňuje pravidla na jejich přepravu. Nová pravidla mají za úkol snížit stres zvířat a zabránit nelidskému zacházení s nimi.[1]

V dnešní době je již přeprava koní nedílnou součástí několika leteckých společností z důvodu rychlého přesunu koně z místa odeslání na místo určení, která je mnohem rychlejší a bezpečnější než silniční doprava.

1.1 Druhy přeprav

Při přepravě živých zvířat je možné využít několik druhů cestování, které se v následující části budou popsány, avšak bakalářská práce se bude zabývat pouze formou silniční a letecké přepravy psů a koní.

1.1.1 Železniční

Železniční přeprava koní je nejméně využívanou v celé Evropě. V České republice společnost České dráhy vyjmula přepravu koní ze svých služeb před 20. lety z důvodu nízké poptávky.

1.1.2 Lodní

Přeprava koní lodí byla dříve využívána pomocí boxů, které na lodích byly vystavěné, a koně se do těchto boxů převáděli. V této době se využívá trajektová přeprava, kdy koně zůstávají na původních přívěsech za autem a není možné je z přívěsu vyložit. Trajektová přeprava je stále zachovalá a využívá se velmi často.

1.1.3 Letecká

Z jednou nejvíce využívaných transportů koní se považuje letecká přeprava, která je pro koně nejméně stresující a nejvíce bezpečná. Jedná se o naložení koní do přepravních boxů, které jsou rozděleny od 1.-3. třídy stejně jako u přepravy lidí. Využíváme ji zejména k přesunu zvířat na mezinárodní závody, nebo z důvodu prodeje koně do zahraničí.

1.1.3.1 Letecká přeprava živých zvířat

Existuje mnoho důvodů, proč lidé chtějí přepravovat svá zvířata letecky. Hlavním důvodem je vysoká rychlost a spolehlivost, ale na druhou stranu je cena za přepravu příliš vysoká a musí se splnit předem zadané podmínky. Letadla mají velké rozměry, proto lze přepravit jakékoliv zvíře.[2]

Přeprava živých zvířat se vykonává podle zvláštních ustanovení IASTA, které musí být odesílatelem a zúčastněnou leteckou společností dodrženy, tyto podmínky jsou pro každou zemi zakotveny v souboru pravidel tarifu TACT. Předpisy IATA zajišťují podrobné předpisy o velikostech přepravek nebo kontejnerů pro jednotlivé druhy zvířat.

Výhodou letecké přepravy je možnost přepravit zvířata, které jsou nebezpečná, velká a těžká. Letecká společnost neboli dopravce musí splnit příkazy odesílatele, což může být například

krmení a napájení, dále musí zajistit plynulou přepravu a zabezpečit dodržení zdravotních, karanténních a celních podmínek. Na druhou stranu odesílatel musí zařídit a přiložit potřebné dokumenty, jako je veterinární osvědčení, potvrzení o očkování a vývozní licenci. „*Musí být splněny veterinární předpisy země určení a musí odevzdat osvědčení, že uznal podmínky IATA pro přepravu živých zvířat. Podmínky pro přepravu zvířat do stanovené země jsou zakotveny v souboru pravidel – manuálu TACT. Pracovník leteckého dopravce se vždy musí informovat o podmínkách přijetí zvířete do určitého státu*“ [3]

1.1.4 Silniční

Nejčastěji využívanou přepravou koně je silniční transport, kdy je předpokládáno využití speciálně vybaveného vozidla. Zvířata jsou nejčastěji převáženi z důvodu výstav, závodů, dopravy na veterinární kliniku, při změně stáji nebo případně na jateční porážku.

1.2 Psychický stav koně během přepravy

Důležitou otázkou je, zda je přeprava koní nutnou součástí jejich života, když jim způsobuje stres. Avšak velká část cest je opodstatněných, potřebných a nutných. Každý jednatel na přepravu reaguje jinak a mnoho koní ani nepodléhá stresu a cestují v klidu, přičemž samotní majitelé musí nejlépe zvážit četnost přeprav. Dle dnešní legislativy jsou koně brány jako zvířata zájmového chovu. Proto je naprosto pochopitelné, že koně budou cestovat na výstavy, závody, hobby akce a velmi častým důvodem je i prodej zvířete, nebo přeprava koně na operační zákrok na veterinární kliniku.

Jednou z největších negativ je stres zvířete, které bohužel se neprojevuje jen během přepravy. Koně jsou velmi inteligentní zvířata, která poznají, že ten den budou přepravováni, podle neobvyklého pohybu lidí po stáji. Tento stres může probíhat až hodinu před naložením.

Nejvíce stresujících částí přepravy může být pro většinu koní proces nakládání do vleku či kamionu. Koně jsou od přírody zvířata žijící ve velkém prostoru a před těsnými prostory a při pocitu možnosti nebezpečí se brání útekem. Pokud je avšak zavřeme do malého prostoru, který sice přizpůsobený pro jejich pohodlnou přepravu, podléhají velkému stresu a nemají možnost útěku. „*Vědomí nemožnosti záchrany útekem může někdy být i příčinou neochoty nastoupit do tmavého malého prostoru. Necitlivé nakládání vyvolá u koně stres ještě před tím, než se naloží a tento stres v lepším případě postupně odeznívá během cesty, nebo se naopak vlivem různých dalších příčin může stupňovat.*“ [4]

Pod dalšími příčinami si můžeme představit špatný stav vozidla, vleku či letadla. Dále také nerovnosti na silnicích a tím tedy špatný stav vozovky, nebo náhlé turbulence při letecké přepravě, což je pro koně velmi stresující protože je pro ně těžké vyrovnávat. Dlouhodobé zkušenosti potvrzují, že zvířata trpí daleko větším stresem, pokud cestují samy, jelikož koně jsou stádové zvířata a jsou na sobě závislí. Zajímavostí je, že přítomnost dalšího jedince nemusí být výhradně zase kůň, nýbrž stačí nahradit ovci, kozou nebo i přítomnost člověka na koně působí uspokojivě. I přeprava více koní zároveň však nemusí být bezpečné a pro koně méně stresující, naopak koně, které vůči sobě chovají některé antipatie jsou si navzájem velice nebezpečí protože z důvodu stresu si mohou velmi ublížit i mohou ohrozit plynulost jízdy.

Aby zvíře mohlo zvládnout stresové situace, napomáhají různé tišící prostředky. Jedná se o podávání sedativ. Zkušenosti ale prokázaly, že sedativa zvířatům škodí, přináší určité procento rizika. Ne všechna zvířata snášejí tyto sedativa dobře, proto se jejich používání během letecké přepravy moc nedoporučuje. V případě použití sedativ, by u toho měla být oprávněná osoba, která má dostatečné množství zkušeností a je natolik kvalifikovaná, aby rozuměla důsledkům, které mohou sedativa způsobit. Během letu mohou být sedativa podávána jen se souhlasem kapitána letadla. Pokud jsou použity již před letem, musí být tato informace připevněna ke kontejneru, kde je zvíře umístěno, s poznámkou o váze zvířete, jménem a dávkou tišícího prostředku, způsobem (metodou) podání a časem.[5]

1.3 Silniční přeprava koní

Jakékoliv přemístění koní formou silniční přepravy může být za obchodním nebo neobchodním účelem. Obchodním účelem bereme odvoz na porážku nebo prodej zvířete. Neobchodní účely dle právní legislativy jsou považovány závody, výstavy, přesun zvířat do jiné stáje.

Koně se mohou přepravovat pouze těmi dopravními prostředky, které byly zkontrolovány a následně schváleny příslušným orgánem státní veterinární správy. Nejčastěji jsou využívány široké a nízké nákladní automobily či tahače, které jsou považovány za nejstabilnější a nejbezpečnější. Celkově vnitřní prostory by měly být vypořstrované, což může omezit úrazovost koně během jízdy. Většina těchto speciálně vypořstrovaných nákladních aut má vyšší cenu, a proto nejobvykleji na cestách vidíme klasické přívěsy za osobním automobilem. Již rozšířilo spoustu firem, které propůjčují tyto specializované kamiony nebo přívěsy za auto, tudíž i pokud majitel koně nevlastní svůj přepravník má jednoduché možnosti si ho půjčit.

Dopravní prostředek, kterým koně převážíme, musím být na přepravu přizpůsobené a musí poskytnout zvířeti dostatečný komfort a zejména bezpečnost pro cestu. Velikost prostoru musí odpovídat velikosti zvířete a v přepravníku musí být zajištěno dostatečné proudění vzduchu. Podlaha by neměla být kluzká a dle legislativy musí být podestlána pro hříbata mladší čtyř měsíců.

Na cestu musí mít kůň dostatek potravy a vody, podle naplánované délky cesty. Na základě norem platných v Evropské unii, musí každý přepravce nebo průvodce při přepravě živých zvířat mít mimo jiné i osvědčení o odborné způsobilosti. Dopravní prostředek musí být viditelně označený jako přeprava živých zvířat.

kůň pocházející z členské země EU musí splňovat nad rámec požadavků § 19 odst. 2 vyhlášky č. 382/2003 Sb., o veterinárních požadavcích na obchodování se zvířaty, ve znění pozdějších předpisů, podmínku povinnosti vystavení veterinárního osvědčení (TRACES), konkrétně vzor 2009/156 AII Registrovaní koňovití. Při všech cestách musí mít dopravce koní kamionem vyplněn „ Transport plan“. Pokud cesta trvá déle, než 8 hodin musí jej mít vyplněn i individuální přepravce (1-2 koně v přívěsu).[6]

1.3.1 Přeprava nekomerční a komerční

Ministerstvo zemědělství, odbor živočišných komodit, oddělení ochrany zvířat (dále jen „Ministerstvo zemědělství“) je gestorem zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, a také je podle tohoto zákona příslušným orgánem

ochrany zvířat a organizuje, řídí a kontroluje plnění úkolu na úseku ochrany zvířat. V souladu s touto svojí funkcí na základě doručeného dotazu vydalo Ministerstvo zemědělství následující „Vyjádření k právní úpravě povinností při přepravě zvířat, která se neuskutečňuje v souvislosti s hospodářskou činností, a při přepravě hospodářských zvířat do vzdálenosti nejvýše 50 km nebo v rámci hospodářství“. [7]

Dle právních předpisů ochrany zvířat při přepravě rozlišujeme přepravu, která se neuskutečňuje v souvislosti s hospodářskou činností, kterou taky nazýváme jako přepravu nekomerční a druhou skupinou je přeprava pro obchodní účely nazývanou jako komerční přeprava.

Při nekomerční přepravě se rozumí přeprava zvířat, která není za účelem směně peněz, zboží nebo služeb, nebo při které nevzniká finanční zisk. Také přeprava za účelem návštěvy veterinární kliniky je považována za nekomerční přepravu.

Naopak za přepravu zvířat za obchodním účelem, tedy za komerční přepravu zvířat, se podle čl. 1 odst. 2 nařízení Rady (ES) c. 1/2005 ze dne 22. prosince 2004 o ochraně zvířat během přepravy a souvisejících činností a o změně směrnic 64/432/EHS a 93/119/ES a nařízení (ES) c. 1255/97 považuje také a) přeprava zvířat zemědělci pomocí zemědělských vozidel nebo dopravních prostředků, které jim patří, jestliže zeměpisné podmínky vyžadují přepravu pro sezónní stěhování některých druhů zvířat na pastvu;

b) přeprava prováděná zemědělci u vlastních zvířat a vlastními dopravními prostředky na vzdálenost nejvýše 50 km od jejich hospodářství. [7]

1.3.2 Obecné podmínky pro přepravu koně

Nutnost splnit tyto podmínky:

- kůň musí být schopný přepravy
- přepravník musí splňovat všechny podmínky přepravy živých zvířat a být řádně označen tabulkou „transport živých zvířat“
- alespoň jedna osoba musí být odborně způsobilá k přepravě,
- řidič musí mít příslušné řidičské oprávnění

Pět svobod, tak se nazývá soubor podmínek k tomu, aby zvíře bylo v dobrých podmínkách a pociťovalo pohodu. Bohužel jedná se pouze o doporučení, jak by mělo být zacházeno se zvířaty a dopravce se jimi nemusí řídit. Bylo vymezeno nezávislým poradním sborem britské vlády nazývaným Farm Animal Welfare Council (FAWC).

I. Svoboda od hladu a žízně, nerušeným přístupem k čerstvé vodě a krmivu zaručujícím plné zdraví a tělesnou zdatnost

II. Svoboda o nepohodlí, poskytnutím odpovídajícího prostředí včetně úkrytu a pohodlného místa k odpočinku

III. Svoboda od bolesti, zranění a onemocnění, prevencí anebo rychlou diagnózou a léčením

IV. Svoboda od strachu a stresu, zajištěním takového prostředí a zacházení, které vylučují psychické strádání

V. Svoboda projevit přirozené chování, poskytnutím dostatečného prostoru vhodného prostředí a společnosti zvířat téhož druhu. [8]

1.3.3 Školení

Dle norem platných v Evropské unii každý přepravce musí vlastnit osvědčení o odborné způsobilosti, které získá absolvováním dvoudenního kurzu v autorizovaném školicím středisku, či na školení Státní veterinární správy.

1. Řidiči a průvodci silničních vozidel podle čl. 6 odst. 5 a čl. 17 odst. 1 musí úspěšně absolvovat školení podle bodu 2 a složit zkoušku schválenou příslušným orgánem, který zajistí nezávislost zkoušejících.

2. Školení podle bodu 1 zahrnují alespoň technické a správní aspekty právních předpisů Společenství o ochraně zvířat během přepravy, a zejména

- a) články 3 a 4 a přílohy I a II;*
- b) fyziologii zvířat, zejména potřeby krmení a napájení, chování zvířat a pojem stresu;*
- c) praktické aspekty zacházení se zvířaty;*
- d) dopad chování při jízdě na životní podmínky přepravovaných zvířat a na jakost masa;*
- e) péči o zvířata v mimořádných situacích;*
- f) bezpečnost personálu, který zachází se zvířaty. [9]*

1.3.4 Způsobilost koně k přepravě

Vstupem České republiky do Evropské unie v roce 2004 se důrazně změnila podmínky pro cestování se zvířaty obecně. Pokud chceme vycestovat musí mít kuň platný cestovní pas, který je platný na území Evropské unie a z velké části i mimo ni. Aby kuň mohl získat tento pas, musí mít platné očkování dle zákona na anémii a chřipku, odčervení v řádném termínu a viditelné tetování. Pas může vystavit ošetřující lékař a doporučuje se nechat si vystavit i potvrzení od veterinárního lékaře o způsobilosti koně na dlouhé cesty, tedy že kuň je zdravý a schopný převozu. Dále v některých zemích může být požadovaný tzv. modrý průkaz, což identifikuje koně, kteří jsou evidováni v Ústřední evidenci koní a pokud se jedná o chovného koně, měli bychom mít i osvědčení o původu, tedy potvrzení o zapsání v určité plemenné knize.

Koně mohou být přepravováni, pouze pokud jsou na plánovanou cestu způsobilí, a všechna zvířata musí být přepravována za podmínek, které zaručují, že nedojde ke zbytečnému utrpení či jakémukoliv zranění. Koně musí být na cestu v dobrém fyzickém a co nejlepším psychickém stavu. Nemůže se například převážet kuň, který ze zdravotních důvodů není schopný stát, což by mohlo být během přepravy velmi nebezpečné.

Jestliže dojde během přepravy k onemocnění nebo poranění zvířete, musí být oddělena od ostatních a musí jim být v co nejkratší době poskytnuta první pomoc a vhodné veterinární ošetření. Přepravovaným koním nesmí být podána sedativa, ani jiné látky, které by bylo možné utlumit chování zvířat, pokud to není nezbytné pro zajištění dobrých životních podmínek, a pouze v případě veterinárního dohledu. Je-li to stav zvířete natolik vážný, musí být poražena nebo usmrcena, aby jim nebylo způsobeno zbytečné utrpení.

1.3.5 Ustanovení pro všechny dopravní prostředky

Dopravní prostředky, kontejnery a jejich vybavení musí být navrženy, konstruovány, udržovány a provozovány tak, aby

- a) se předešlo zranění a utrpení a zajistila bezpečnost zvířat;
- b) zvířata byla chráněna před nepříznivým počasím, vysokými teplotami a nepříznivými změnami klimatických podmínek;
- c) byly čisté a dezinfikované;
- d) zvířata neměla možnost z nich uniknout nebo vypadnout a mohla snášet stres související s pohybem vozidla;
- e) bylo zajištěno, že lze udržet kvalitu a množství vzduchu odpovídající přepravovanému druhu zvířat;
- f) byl umožněn přístup ke zvířatům za účelem jejich kontroly a péče o ně;
- g) podlaha nebyla kluzká;
- h) podlaha minimalizovala prosakování moči a výkalů;
- i) bylo zajištěno vhodné osvětlovací zařízení umožňující kontrolu a péči o zvířata během přepravy.[10]

1.3.6 Vymezené prostory

Prostory, které jsou vymezeny pro přepravu koní musí splňovat alespoň tyto podmínky:

U dospělých koní a poníků se mohou dané hodnoty lišit nejvýše o 10% a u mladých koní a hříbat o 20 % v závislosti nejen na hmotnosti a věku, ale i na tělesném stavu, povětrnostních podmínkách a předpokládané délce cesty.

Tab. č.1 Prostory pro přepravu koní

Dospělí koně	1,75m ² (0,7 x 2,5m)
Mladí koně (6 – 24 měsíců) délka cesty do 48hodin	1,2m ² (0,6 x 2m)
Mladí koně (6 – 24 měsíců) délka cesty nad 48hodin	2,4m ² (1,2 x 2m)
Poníci (výška pod 144 cm)	1m ² (0,6 x 1,8 m)
Hříbata (0 – 6 měsíců)	1,4m ² (1 x 1,4 m)

Zdroj: http://eagri.cz/public/web/ws_content?contentKind=regulation&section=1&id=67960&name=4/2009

1.3.7 Doplnková ustanovení

Silniční vozidla musí být jasně a viditelně označena symbolem značící přepravu živých zvířat. Symbol se umísťuje na zadní část přepravníku nebo kamionu, tak aby řidiči za soupravou byli obeznámeni, že v autě jsou zvířata a tak jízda musí být tomu přizpůsobena.

Obr. č. 1 Zdroj: <http://www.globshop.cz/>

1.3.8 Horse Transport Thomas

Horse Transport Thomas nabízí nonstop přepravu koní po celé České republice i Evropské unii. Letité zkušenosti s přepravou nejen sportovních, chovných a rekreačních, ale i problémových, týraných či nemocných koní. Vždy je v jejich zájmu pohodlí, bezpečnost, ohleduplnost a individuální přístup k samotnému zvířeti dle jeho povahy, zkušeností a potřeb. Firma se zasloužila i o přepravu divokých koní. Jejich nejčastější cesta je z České republiky do Anglie, kam už zavedli i pravidelnou linku dvakrát do měsíce, která je většinou využita. Dále také kromě přepravy koní za účelem závodů, výstav a prodejních účelů slouží taky Horse Transport Thomas jako nonstop služba pro veterinární účely, kdy při akutních problémech je zajištěna přeprava odkudkoliv na veterinární kliniku.

Vyjíždí téměř vždy z Hradce Králové s připravenými, čistými a technicky udržovanými vozy.auta jsou vybavena kamerovými systémy a tak zvířata jsou pod neustálým dohledem. Certifikát přepravce, všechna potřebná povolení a profesionální přístup jsou samozřejmostí.

1.4 Letecká přeprava koní

Letecká přeprava koní se v dnešní době stala nepostradatelnou součástí cestovního ruchu a tak některé letecké společnosti vyhradili spoustu speciálně upravených letadel právě pro přepravu koní. Například společnost Air France-KLM uskuteční ročně přepravu svými letadly až 12000 koní, což je průměrně polovina přepravených koní všech společností za rok. Tato společnost je úspěšná zejména z důvodu zvířecímu hotelu, který na amsterdamském letišti Schiphol je specializovaným překladištěm a odpočívadlem pro létající zvířata. Dalšími leteckými společnostmi, které přepraví až 2000koní ročně je Lufthansa, Emirates scycargo a další. Celkem se tedy přepraví ročně 24000 koní ročně, což v průměru na den vychází 66 koní.

Koně jsou přepravovány ve speciálních boxových stání a to většinou po třech. Prostor letadla, kde jsou přepravováni je plně klimatizován což přispívá k pohodlí "cestujících". Dle mezinárodních předpisů jsou zvířata během celé přepravy doprovázena ošetřovatelem, který dohlíží na jejich bezpečnost po celou dobu letu, nakládky a vykládky. Po přistání na koně čeká opět celní a veterinární kontrola a také dle země určení další karanténa. [11]

1.4.1 Letecká společnost Lufthansa

Pro leteckou společnost Lufthansa jsou tyto přepravní služby velmi stabilním byznysem nepodléhajícím ekonomickým cyklům. Pro představu jednosměrná letenka pro koně z Frankfurtu do Ria de Janeira vyjde majitele koně na 260000 Kč, což v porovnání stejná částka, jako když si člověk zaplatí obousměrnou letenku v první třídě.

V případě zvláštních druhů zvířat se Lufthansa specializuje hlavně na přepravu závodních koní. Přeprava závodních koní je velmi složitá a vyžaduje dostatečně proškolený personál. S koňmi musí být zacházeno velmi opatrně, především v průběhu nakládky, vykládky a stání na letišti či v tranzitním prostoru. Společnost vlastní speciálně upravený Boeing 777, určený právě pro přepravu koní. V letadle jsou speciálně rozmístěny kontejnery. Společnost se stala hlavním partnerem Německé federace závodních koní. [12]

Přeprava zvířat činí celé dvě procenta výnosů leteckých společností a poptávka stále roste, jelikož se rozšiřuje jezdecký sport a to zejména parkur nejčastěji v Asii. Nejrušnější lety se provozují mezi USA a Evropou, Pekingem, Singapurem, Dubaji a Katarom. Společnost Lufthansa na nich využívá 24 specializovaných kontejnerů, kdy jsou schopni v jednom přepravním kontejneru přepravit až 3 koně zároveň. Tyto přepravní kontejnery se vkládají do břicha letadla a společnost je tedy schopna během jednoho letu přepravit až 72 koní.

1.4.2 Označení kontejnerů

Každý jednotlivý kontejner musí být správně označen. Za toto označení je zodpovědný odesílatel a musí být vyhotoveno jak v anglickém jazyce, tak v jazyce země původu. Označení přepravního boxu musí být následující:

- celé jméno, adresa a kontaktní telefonní číslo odesílatele a příjemce
- *vědecký a obecný název zvířete*
- *množství zvířat*
- *u zvířat v zájmovém chovu musí být doplněno i jméno konkrétního jedince*
- *na schránky s jedovatými zvířaty je potřeba napsat tučně „POISONOUS“*
- *na schránky s agresivními zvířaty pak „THE ANIMAL BITES“ [13]*

2 Přeprava psů

V rámci mezinárodního cestovního ruchu cestují i psi s jejich majiteli, ať již za účelem dovolené, výcvikem, prodejem či jiným aktivitám. V následující části se bude práce zabývat, jak přeprava psů probíhá a co k ní potřebujeme my a psi.

Při vycestování do zahraničí se psem v zájmovém chovu, který není pro obchodní účely musíme dodržovat podmínky jednotlivých států stanoveny unijním nařízením. Tyto podmínky tedy platí pro cestování, které není za účelem prodeje nebo převod vlastnictví zvířete na jinou osobu.

2.1 Podmínky pro cestování se zvířaty do zahraničí

Při cestování se psem do jiných členských států Evropské unie, musí být zvíře označeno mikročipem splňujícím příslušné ISO normy pro mikročipy a čtecí zařízení, nebo musí být označeno viditelným a čitelným tetováním, které musí být provedeno do 3. července 2011. [14]

Majitel před vycestováním do zahraničí musí u soukromého veterinárního lékaře zažádat o pas, který je platný ve všech členských zemích. V pasu musí být zapsána osoba, která zvíře na cestě doprovází, nejčastěji to však bývá právě majitel, avšak pokud ho doprovází někdo jiný, musí být provedeno a doloženo písemné zmocnění majitele. Pes, který je starší 12 týdnů musí mít platné očkování proti vzteklině, po kterém může zvíře cestovat až 21 dní po očkování. Pokud se však jedná o přeočkování v řádné době platnosti předchozího očkování, může vycestovat okamžitě. Do pasu pro cestování je zaznačeno i případné ošetření proti echinokokům, neboli odčervení, vyžadují země jako je Velká Británie, Irsko, Malta či Finsko a to 120 až 24 hodin před příjezdem na území těchto států.

2.2 Silniční přeprava psů

Při přepravě automobilem musí mít pes dostatek prostoru, aby mohl zaujmout svůj bezpečný postoj a mohl tak vyrovnávat během cesty a přitom měl omezený prostor tak, aby nemohl ohrozit plynulost jízdy, řidiče ani okolí. Podle zákona, ale není jasně dáno, jak člověk má psa přepravovat ani jak by měl být pes správně zabezpečen. Zákon o silničním provozu č. 361/2000 Sb. §52 v bodě 5 říká:

„Při přepravě živých zvířat nesmí být ohrožena bezpečnost řidiče, přepravovaných osob ani zvířat a ani bezpečnost provozu na pozemních komunikacích.“ [15]

Zákon nám tedy nepřikazuje mít psa za mřížemi v kufru, připoutaného na vodítku, nebo v přepravní kleci, nýbrž pokud silniční kontrola uzná, že pes představuje riziko pro cestující, může dostat řidič pokutu až 2000 Kč.

Při vycestování do zahraničí se psem v zájmovém chovu, který není pro obchodní účely musíme dodržovat podmínky jednotlivých států stanoveny unijním nařízením. Tyto podmínky tedy platí pro cestování, které není za účelem prodeje nebo převod vlastnictví zvířete na jinou osobu.

2.2.1 Silniční a železniční přeprava, kdy pes je umístěn v přepravním boxu

Během silniční či železniční přepravy jsou možné menší rozměry u přepravek, měly by splňovat takovou délku a šířku aby umožňovalo pohodlné ležení, a dvířka musí být zajištěna proti samovolnému otevření. V tomto případě, kdy pes může během cesty pouze pohodlně ležet může být přepravován v maximální délce cesty 6 hodin. Pokud cesta přesáhne tuto dobu musí být pes přepravován v rozměrech, které mu umožní otočení, lehnutí a přirozené stání.

2.2.2 Fa Pavlík

Firma Pavlík je zaměřena hlavně na export štěňat do zahraničí. Zabývá se vývozem psů s průkazem původu i bez z České republiky do zemí jižní a západní Evropy, tomu avšak předchází výkup štěňat od českých chovatelů, se kterými spolupracují a vykupují štěňata na trase Praha – Olomouc. Štěňata vykupují pouze řádně vakcinovaná, odčervená, ve výborné kondici a bez exterierních vad. Po povinné karanténě před vývozem je vyváží do Belgie, kde je předávají společnosti, která štěňata prodává. Firma byla založena v roce 1990 a zájem o její služby nemá klesající tendenci.

2.2.3 Letecká přeprava psů

V rámci cestovního ruchu letecká přeprava psů není příliš oblíbená majiteli psů, jelikož své zvíře nemají pod kontrolou a pod dozorem, protože jsou většinou přepravováni v zavazadlovém prostoru. Tento způsob dopravy způsobuje psům větší stres než silniční přeprava už jen například z důvodu zacházení zaměstnanců leteckých společností, které často neodpovídá zacházení s živými tvory. Letecká přeprava je stresující pro psy již z velké části jen proto, že se nachází v cizím prostředí bez svého majitele. Výhodou naopak je rychlost přemístění, které je mnohem rychlejší než při silniční dopravě. Proto většinou služby leteckých společností využívají třeba firmy, které se zabývají přepravou psů do zahraničí z důvodu prodeje, příkladem je společnost Fa Pavlík.

2.2.4 Přepravní dokumenty

Před odesláním zvířete je nutné zajistit rozsáhlé dokumentace, které musí doprovázet zvíře při přepravě a jsou vyhotovena i v anglickém jazyce. *Jak už bylo řečeno, zvíře musí být doprovázeno veterinární zprávou a doprovodnými dokumenty, které musí být vyplněné pro každé zvíře. Ve zprávě lékař uvede označení zvířat, potvrdí jejich způsobilost k cestě, provedená očkování a napíše, jakým dopravním prostředkem bude zvíře přepravováno.*[16]

2.2.5 Pet passport a čip

Zvířata, která nejsou určena k obchodu, tedy zvířata domácí či chovná, mají povinnost mít mezinárodní pas a identifikaci v podobě mikročipu nebo tetování.[17]

2.2.6 Požadavky na přepravní klece dle IATA LAR

Pokud se zaměříme na rozměry, které jsou dány zákony pro bezpečnou přepravu psů v boxech, musí pes v prostoru přirozeně stát, jednoduše se otočit a bez větších potíží si lehnout a vstát. Předepsané rozměry se odlišují od velikosti psa a rasy. Délka přepravního boxu

odpovídá délce psa, pokud měřené délky odpovídají vzdálenosti mezi čenichem a nasazením ocasu. Výška přepravky musí být dostatečně vysoká tak, aby zvířeti umožnila pohodlné stání včetně uší, pokud jsou postaveny. Posledními rozměry, které musí být dodrženy je šířka, kdy musí být přepravka široká minimálně dvojnásobkem šířky těla psa, měřené v nejširším místě těla.

Většina přepravních boxů jsou již vyráběna z plastu, avšak specifikum se uvádí kovová dvířka se zámkem, které není možné otevřít zevnitř. *Kontejnerem musí být snadné pro obsluhu manipulovat. Pokud tedy celková hmotnost kontejneru se zvířetem překračuje 60 kg, musí být zajištěn vozík k ulehčení manipulace do/z letadla.[17]*

II. PRAKTICKÁ ČÁST

Praktická část bakalářské práce popisuje na konkrétních případech průběh přeprav živých zvířat a to zejména psů a koní. Pojednává o letecké přepravě psů poskytované leteckou společností Lufthansa a silniční přepravu poskytovanou firmou Fa Pavlík. Dále leteckou přepravu koní poskytovanou leteckou společností EQUITRANS a silniční přepravu společností Horse transport Thomas.

3 Průběh silniční přepravy koní

Společnost Horse Transport Thomas je jedna z 12 oficiálních profesionálních přepravců v České republice, která je držitelem povolení dopravce podle čl. 11 odst. 1 nařízení rady (ES) č.1/2005 a osvědčení o schválení silničního dopravního prostředku pro dlouhotrvající cesty. Viz příloha A. Toto povolení je platné pro všechny cesty včetně dlouhotrvajících a při každé cestě je musí mít přepravce pro předložení. Veškeré ostatní certifikace jsou samozřejmostí jako je osvědčení o způsobilosti řidiče a jiné. Aby kůň mohl být v rámci Evropské unie přepravován musí se vystavit přepravní papíry Traces, kam se zapisuje místo výjezdu plán cesty a destinace přes které země cestuje a o jakou dopravu se jedná, také se zde zapisuje dopravce tedy licence a certifikace Horse Transport Thomas. Tyto přepravní papíry Traces nemůžou být koni vystaveny pokud není řádně očkovan dle požadavků dané země kam cestuje. V tomto případě se jedná o cestu Francie – Portugalsko povinným očkovaním je tedy chřipka a tetanus. Pro koně které se přepravují po Evropské unii nejsou povinné testy krve na infekční anemii, avšak je doporučována. Toto vyšetření krve je povinné pouze v České republice, Maďarsku, Polsku a na Slovensku. Pokud by byl kůň v těchto zemích musel by do karantény do výsledků negativních testů.

Kůň na cestu od majitele nemusí být na cestu vybaven ničím povinně, jakékoliv seno, voda je v ceně Horse Transport Thomas a krmení dostane kůň vždy na hotelu. Pokud majitel trvá na něčem speciálním musí to přiložit při nakládce ke koni. Samozřejmostí jsou přepravní chrániče pro zamezení úrazu při cestování.

Nakládka koně probíhala v Paříži za přítomnosti majitelky, avšak na tuto dlouho cestu majitelé nejezdí s přepravci v jednom autě, nýbrž vyjíždí například o půl dne později vlastním automobilem. Přepravce je po celou dobu jízdy ve spojení s majiteli a zasílá jim přesnou polohu a fotografie z cesty, či záznam z kamery ve vleku, aby majitelé měli o svém koni přehled. Celková délka cesty byla 1450 km, během které byla jedna povinná zastávka, která musí trvat 8-10 hodin podle toho, jak dlouho zvíře stojí na vleku. Pro tyto odpočinkové zastávky fungují tzv. koňské hotely, které nabízí box s podestýlkou a senem na potřebnou dobu v přepočtu za 625 Kč. Cena se odvíjí podle země a komfortu stáje. Pauza proběhla po 14 hodinové cestě, přes noc ve městě Tortedilas, což se přibližně 200 km před hranicemi Portugalska. Avšak dle zákona musí přepravce po každých 8,5 hodinách udělat povinnou pauzu pro koně, který je přepravován a potřebuje si též odpočinout, protože většina koní se například nevyмоčí při cestě. Cesta z Tortedillas do Portugalska konkrétně Campinha trvala již pouze 4 hodiny a při vykládce koně na místě určení byli přítomni i majitelka koně. Cesta tedy v celkové délce i s povinnou pauzou trvala přibližně 27 hodin.

obr. č. 2 Zdroj: Vlastní, Horse Transport Thomas

Na obrázku je již zmíněné místo pro odpočinek koně při dlouhotrvající cestě v Centro Ecuestre Tordesillas.

Kůň během cestování byl klidný bez známek stresu a v pravidelných intervalech mu byla podávána voda a doplňována sít' se senem. Po celou cestu jsou koně pod kamerovým dohledem, aby se zamezilo nebezpečí úrazu při cestě.

3.1 Cenová kalkulace

Tab. č. 2 Cenová kalkulace

Položka	Cena v Kč
Očkování chřipka	350
Očkování tetanus	350
Přepravní papíry Traces	2625
Přepravné	36.250
Celkově	39.575 Kč

Zdroj: vlastní

Přepravní dokumenty Traces, jinak řečeno veterinární osvědčení, si platí majitel sám a nejsou dány v ceně přepravného tyto poplatky se pro státy liší, avšak pro Francii je cena 105 Euro a v Holandsku či Belgii se může poplatek vyšplhat až na 210 Euro. Pro porovnání cena vyřízení v České republice je 50 Kč, protože ho jen potvrdí veterinář bez dojezdu do stáje, avšak v zahraničí jsou pravidla přísnější a veterinář dojíždí přímo do stáje, kde koně vyšetří a projde jeho vakcinace a jiné. V jiných státech než je Česká republika se tedy při tomto vyřizování platí ještě cestovné veterináře, vyšetření a potvrzení papírů.

Do tabulky byly zapsány všechny náklady, které majitel koně musí zaplatit za veterinární vyšetření koně a potřebnou dokumentaci.

V ceně přepravného je počítáno 13 Kč/km na cestu tam i zpět. V sumě jsou již započteny dálniční poplatky a pojištění koní. Cena obsahuje případné ustájení koní a ubytování řidičů, nakládku a vykládku koně, piliny, seno i krmění většinou v podobě Müsli, jablka a mrkve.

Celková cena pro majitelku koně na cestu Paříž - Portugalsko vychází 39.575 Kč

3.2 Pozitiva a negativa popsaného modelového příkladu

Jako pozitivum této cesty může být určitě brán psychický stav koně, který během cesty neprojevoval známky stresu při nakládání, během cesty a též při vykládání v novém prostoru byl naprosto klidný. Další plus je možnost odpočinku zvířete ve stájích, které poskytují ustájení pro cestující koně. Díky této pauze se kůň projde a protáhne zatuhlé svaly z cesty, doplní potřebné tekutiny a odpočine si v nastlaném boxu, což je pro jeho psychiku povzbuzující. Pro majitele přepravovaného koně jsou velkým přínosem kamery v přívěsu, které zajišťují, neustály přehled o stavu koně během cest.

Negativum modelového příkladu cesty z Paříže do Portugalska je určitě jeho časová náročnost. Navíc hrozí kvůli velkému provozu na cestách, či kolonách prodloužení času strávených na cestách, což pro koně například v příliš horkém nebo naopak chladném počasí nemá dobrý vliv. Špatnou zkušenost může kůň získat během cesty i ze zavinění cizího řidiče, kteří v blízkosti soupravy přepravující živé zvíře nepřizpůsobí jízdu a ohrozí tak plynulost jízdy, či dokonce bezpečnost koně a řidiče. Posledním záporem je v tomto modelovém příkladu samota koně v přepravním vozíku. Kůň byl po celou cestu bez přítomnosti dalšího koně a zkušenosti přepravce dokládají, že samotný kůň v přepravníku zažívá několikanásobně vyšší stres.

4 Průběh letecké přepravy koní

Popisovaný průběh letu s koňmi poskytla ošetřovatelka koní Czech equestrian teamu, která s koňmi pravidelně cestuje na závody do zahraničí s českým reprezentantem parkurového ježdění. Let poskytovala letecká společnost EQUITRANS a trval 10 hodin.

Koně musí cestovat s platným průkazem koně (FEI pas nebo Průkaz koně vydaný ÚEK Slatiňany po 1. 1. 2004 s identifikační kartou. V průkazu musí být zaznačeno, že kůň byl řádně očkovan proti influenze (chřipce koní). Jelikož se jedná o sportovní koně je dáno pro mezinárodní závody, že kůň musí být očkovan 1x za půl roku. Doporučená je i vakcinace proti tetanu. Při výjezdu mimo EU se koním dělají laboratorní vyšetření krve. Jedná se např. o vyšetření na infekční anemii koní. Kůň s sebou má veterinární osvědčení pro dočasný dovoz registrovaných koní na zemi Kataru na dobu kratší 90 dnů. Viz příloha B.

Odlétali z Amsterdamu do Dohy (Qatar) se třemi koňmi, kde se účastnili závodů v Doha v Al Shaqab Equestrian Areně, ve Spojených arabských emirátech v Sharjah, Dubaji a Al Ainu a poslední kolo se odehrávalo zase v Doha. Tyto závody se označují jako Arabská tour, která je kvalifikací na Olympijské hry. Co se týká přípravy věcí a koní na let museli týden před naplánovaným odletem předat letecké společnosti seznam všech věcí pro koně od závodních beden, ve kterých se přepravují sedla vše potřebné po barely s krmením. Tyto věci museli být řádně zváženy a při letu označeny na jednotlivých transportních bednách. Při dlouhotrvajících letech se doporučuje koním 6 hodin před odletem podat kapačky, kvůli tomu, že nakládání je velmi stresová záležitost a celkově kapačky dodávají množství tekutin do těla koně. Většina koní při cestování málo pije, hrozila by tedy celková dehydratace zvířete. Dále také byli koním před letem podávány pasty Gastrogard kvůli správnému trávení.

Na letišti musí být koně 3 hodiny před odletem i se svým ošetřovatelem. Koně si do prostoru letiště přepravují sami majitelé koní. Na místě již na jejich příjezd čekali zaměstnanci přepravní společnosti a byli přichystány boxy pro koně, do kterých se z kamionu převedli. Z kamionu složili veškeré označené bedny od kterých ošetřovatelka musela odevzdat klíče a zaměstnanci je naložili na nákladní vůz a vezli je na kontrolu. Z pravidla tyto věci odlétají jiný letadlem do 24hodin, proto musí být veškeré věci popsány. Ne všechny věci podléhají kontrole, ale zaměstnanci je kontrolují namátkově.

Koně z boxů byli převedeni ošetřovatelkou k nákladní kontejnerům specializovaným k přepravě, do kterých se koně naložili. Protože jeden z jejich koní je velký musel majitel objednat dva kontejnery. V jednom tedy cestovali dva koně a ve druhém cestoval jeden kůň sám. Na cestu se jim do kontejnerů dává voda na cestu a síť se senem, aby koně během cesty přežvykovali a nezalehaly jim uši. Také se jako prevence proti zaléhání uší v tomto případě využily tzv. balónky do uší. Po naložení se kontejnery zapřáhnou za nákladní auto a zaměstnanci je odvezou přímo ke specializovanému letadlu. Nakládka na letadlo probíhá přes nákladní plošinu, která sjíždí z letadla. Na tuto plošinu se jednotlivé kontejnery přesouvají a ta pak vyveze koně do prostoru v letadle. Při tomto nakládání vzniká velký hluk a plošina se posouvá trhavými pohyby, což u koní může vyvolat pocit nejistoty a stresu. Většinou při samotném nakládání koní na letadlo jsou koně v kontejneru sami, ale v tomto případě mohla

být ošetřovatelka s nimi v kontejneru. Koně prý nakládku zvládali jen s malým napětím a nezpůsobovalo jim to příliš velký stres. Při vzletání i přistávání jde letadlo do vzduchu v kruzích pomalu s mírným náklonem, aby stoupání či klesání šlo co nejméně poznat. Ošetřovatelka letěla hned za pilotní kabinou, kde je místo pro cca 20 lidí a po vzletu se mohla odpoutat a kdykoliv projít do nákladního prostoru během letu.

Obr. č. 3 Zdroj: <https://www.vydavatelstvo-mps.sk/letectvi-kosmonautika/3330-emirates-skycargo-prepravuje-zavodni-kone.html>

Po přistání v Doha se kontejnery vyložili a zapřáhli znovu za auto, které je odvezlo do velké haly, ve které bylo několik přichystaných boxů, ovšem ne dostatek, aby bylo místo pro všechny koně, tudíž některé koně museli čekat v kontejnerech. Přepravu z letiště na závodě již zabezpečovali organizátoři závodů, kteří pro ně vyslali kamion. V místě závodů museli všichni koně dovezené z Evropy být umístěny v jedné stáji kvůli karanténě.

4.1.1 Kontejnery pro koně

Kontejnery pro přepravu koní jsou rozděleny na 1-3. třídu, tak stejně jako je to u lidí. Třídění podle tříd se liší v tom, že pokud kůň letí první třídou cestuje tedy v kontejneru sám, druhou třídou letí koně dva a při třetí třídě je kontejner rozdělen pro tři koně. Od třídy se taky odvíjí cena letenky. Velikost stání pro koně je o něco širší, než je u přepravního vozíku silniční přepravy.

4.2 Cenová kalkulace

Tab. č: 3 Cenová kalkulace

Položka	Cena v Kč
Očkování (influenze) chřipka	350
Očkování tetanus	350
Laboratorní vyšetření krve (infekční anémie)	160
Veterinární osvědčení	50
Přepravné	187.500
Celkově	188.410 Kč

Zdroj: vlastní

Kalkulace ceny je počítána na jednoho koně, který letěl samostatně v kontejneru.

V tabulce jsou zapsány náklady na veterinární výkony, jako je očkování influenze, tetanu a laboratorní vyšetření krve na infekční anémii koní, které bylo povinné hlavně kvůli účasti koní na mezinárodních závodech. Cena za veterinární osvědčení za jednoho koně, které potvrdí Státní veterinární správa v České republice po předložení zdravotní dokumentace zvířete soukromého veterináře. Dále jen přepravné, které zahrnuje cenu letenky, která se počítá dle obsazenosti kontejneru koně. V tomto případě kůň cestoval sám v kontejneru. Cena byla 7.500 Euro.

Celková cena za leteckou přepravu jednoho koně z Amsterdamu do Doha činí 188.410 Kč za jednosměrnou cestu.

4.3 Pozitiva a negativa popsaného modelového příkladu

Velkou předností letecké přepravy koní je v dnešní době již vysoká bezpečnost. Další výhodou je rychlost samostatného transportu koně v tomto případě z Amsterdamu do Doha, a tím i zkrácení doby případného stresu koní během cesty. Avšak koně, kteří cestovali v popisovaném modelovém příkladu neletěli poprvé v životě a tak pro ně byla cesta již známá a méně stresující. Avšak každé zvíře reaguje rozdílnými způsoby. Uklidňujícím efektem může být i přítomnost známé osoby v podobě ošetřovatelky, která měla ke koním neustále přístup během letu. V letadle je udržována stálá teplota, která se během letu nemění a zajišťuje jim tak dostatečný komfort, kdy koně nemusí vykládat energii na zahřátí nebo naopak na ochlazení organismu. Možnost cestování více jako jednoho koně v kontejneru, protože koně se lépe cítí lépe, Jsou to totiž od přírody stádová zvířata.

Velké negativum je považován proces nakládky koní do trupu letadla, kdy koně jsou v uzavřeném prostoru vyzvedávána ve velkém hluku. Tento hluk je velice stresující, protože

koně v uzavřeném prostoru nevědí co se děje a nemohou se chovat dle instinktu, podle kterého by volili útěk. Koně navíc mají mnohem lepší sluch, než lidé, proto vnímání tohoto zvuku je mnohem vyšší. Jedná se také o velmi vysokou cenu leteckých společností, které se pohybují od 100.000 Kč až přibližně 300.000 Kč za jednoho koně.

5 Průběh silniční přepravy psů

Firma Fa Pavlík pravidelně zajišťuje vývoz většího množství štěnat do Belgie, a jelikož počet kusů vždy přesáhne 5 zvířat musí splnit vývozní podmínku tohoto státu, a tím je, že zvířata musí mít veterinární osvědčení a také potvrzení, že před vycestováním z české republiky nebo před vstupem na území státu Belgie bylo provedeno klinické vyšetření a byla vyhodnocena jako klinicky zdravá a schopna přepravy na delší trasu. Toto vyšetření od soukromého veterináře je zapsáno v pasu zvířete. Dále ke každému štěněti má přepravce platný pas, avšak jelikož se jedná o mláďata mladší 3 měsíců je umožněno ze všech členských států Evropské unie přepravit zvířata, které nejsou očkované proti vzteklině. Jelikož v posledních letech není evidováno žádné nebezpečí nákazy nejsou ani další očkování nutná. Veškeré štěňata musí být čipována.

Zvířata přepravují speciálně vyškolení zaměstnanci Fa Pavlík, kteří prošli školením o přepravě živých zvířat a jsou držiteli tohoto certifikátu. Prošli školením a zkouškami v prostorech TSOŠV v Kroměříži, který trvá jeden den. Při cestě musí být přítomni dva řidiči, kteří se musí střídát po 4 hodinách cesty a veškeré střídání musí zapisovat do knihy jízd, kde se zapisují ujeté kilometry a pokud je to nutné musí vyplnit kolik zvířat bylo během jízdy zraněno či kolik jich uhynulo. Vždy během střídání řidičů se musí dát každému štěněti napít, a pokud to čas vyžaduje podat krmení. Dále firma musí při každé cestě doložit povolení přepravce platné pro všechny cesty včetně dlouho trvajících.

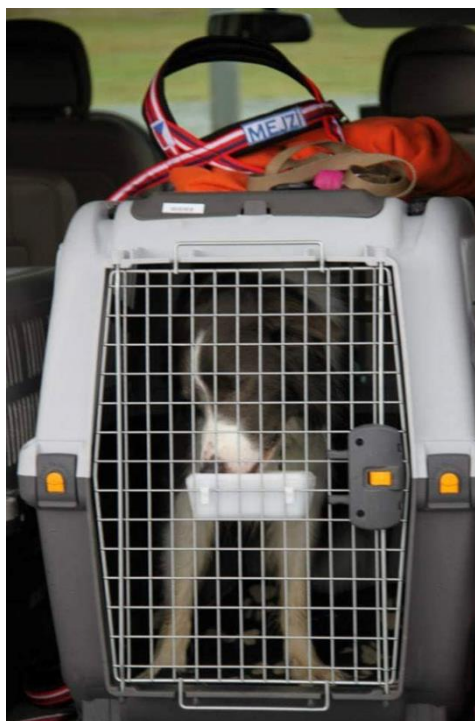
Auta, kterými jsou štěňata přepravována splňují parametry pro přepravu živých zvířat a jsou speciálně vybavena tak, aby zajistila maximální komfort při dlouhodobě trvajících cestě. Jsou vybavena nezávislým topením a ventilátorem připevněným na střešním okýnku. Dále je v autě zajištěna nezávislá klimatizace prostoru pro štěňata, také dle předpisů Státní veterinární správy jsou vybavena speciálním teploměrem, který během jízdy zaznamenává teplotu ve vozidle.auta jsou řádně a viditelně označena nálepkou přeprava živých zvířat. Veškeré auta využívané formou Fa Pavlík jsou zkontrolovány Státní veterinární správou.

5.1 Využívané bedny k přepravě

Tvar přepravek není pevně stanoven zákonem, avšak se musí štěňata volně pohybovat, tak aby se navzájem neomezovali v prostoru, a výška musí být dostatečná, aby zvíře mělo prostor ještě nad ušima. Jako vystýlka je využíváno skartovaných papírů, aby se omezila prašnost v autě, tudíž hobliny nejsou vhodné. Tuto podestýlku musí přepravce vyložit v Belgii i se psy, jelikož je zakázáno podestýlky přepravovat zpět z důvodu možných rozšíření nákaz. Pokud se během přepravy skládají přepravky na sebe musí mít nepropustné dno avšak otevřený prostor nahore a po bocích dostatek ventilačních otvorů, aby správně koloval vzduch.

obr. č. 5 Zdroj vlastní, Fa Pavlík

Obr. č. 6 Zdroj: vlastní

Auto s naloženými štěňaty vyjíždí vždy na noc, aby štěňata většinu cesty prospaly a nepodléhaly tak přílišnému stresu. Délka jedné cesty z časového hlediska sahá na 11 hodin, během kterých řidiči zastavují 2x – 3x na střídání, napojení a odpočinku štěňat. Příjezd na místo určení bývá většinou kolem 8 hodiny ráno, kdy si je přebírá veterinář, který štěňata zkontroluje po cestě. Zaměstnanci firmy Fa Pavlík musí vyčistit auto a musí mít povinnou pauzu, která trvá 12 hodin, teprve potom mohou vyjet zpět.

5.2 Cenová kalkulace

Tab. č: 4 Cenová kalkulace

Položka	Cena v Kč
Preventivní prohlídka	400
Veterinární osvědčení	150
Čip	500
Pet passport	250
Přepravné	14.500
Celkem	15.800

Zdroj: Vlastní

V rámci tabulky jsou vypsány všechny náklady na veterinární ošetření štěňat a nutnou dokumentaci. Do přepravného je započítána palivová spotřeba automobilů, práce zaměstnanců, dálniční známka v ČR. Celková cena přepravy štěňat z Moravských Prus do Belgie tedy činí přibližně 15.800 Kč.

5.3 Pozitiva a negativa popsaného modelového příkladu

Během cest je v autě udržována teplota, která se během jízdy nemění v příliš velkých hodnotách a zajišťuje psům tak dostatečný komfort. Během silniční přepravy je z psychologického hlediska pro psy kladné to, že přichází do kontaktu s osobou, kterou zná a působí to na ně většinou uklidňujícím dojmem. Velkým pozitivem při silniční dopravě je možnost přestávek na procházku zvířete a jeho zlepšení psychologické pohody.

Nevýhoda popsaného modelového příkladu je délka cesty, která trvá téměř celý den a pro malá štěňata to není příliš vhodné z důvodu omezeného pohybu. Příděl vody pro štěňata sice v pravidelných intervalech, ale některé ze štěňat se nemusí za celou cestu vůbec napít.

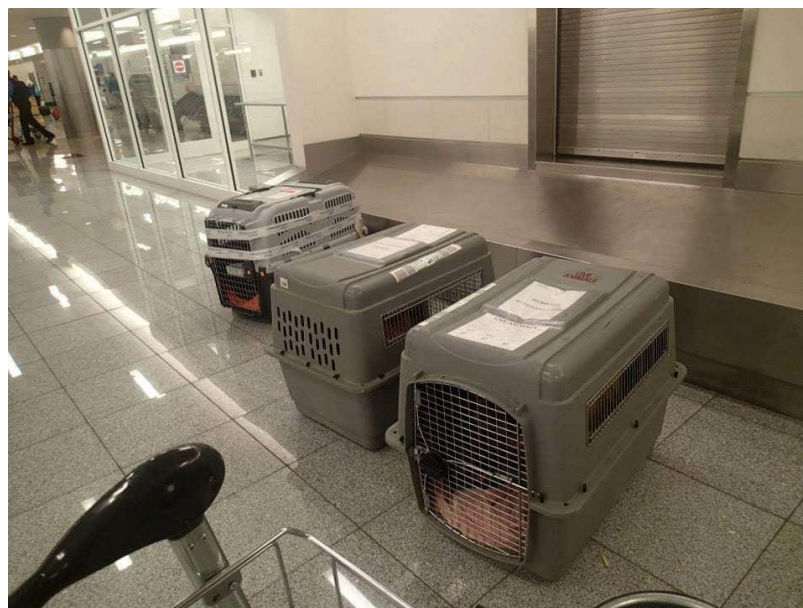
6 Průběh letecké přepravy psa

Letecká přepravní společnost Lufthansa nabízí přepravu psů, kterou si popíšeme konkrétní let, který se uskutečnil minulý rok v červnu. Let probíhal z Prahy do Atlanty (USA). Celý postup začíná od poptávky majitele psa, neboli zákazníka letecké společnosti, který musí poslat poptávku, kam chce přepravit své zvíře. Musí tedy popsat své zvíře, dle IATA LAR a připsat destinaci kde zvíře má být vyloženo. Dále pak je nutné sdělit celkovou hmotnost psa i s přepravní klecí a množství zvířat. Musí být také uvedeno v jaký datum má zvíře do dané destinace doletět a dle toho vypočítá letecká společnost majiteli cenu za přepravu. Cena využívané služby je počítána dle celkové váhy psa s přepravní klecí, tedy reálné hmotnosti. Pokud se, ale chceme dostat k finální sumě musíme připočítat ještě manipulaci se zvířetem, exportní celní projednání, a jiné. Letecká společnost poptávku schválila a poslala majitelce psa nabídku s níže uvedenou cenou. K přepravě byla nutná předchozí veterinární prohlídka psa, kdy veterinář musel označit psa za klinicky zdravého a schopného přepravy. Dále majitelka musela zařídit potvrzení z veterinární správy, kde se vystavuje pouze kolek a důležité razítko pro vycestování do zahraničí do pasu zvířete. Nejdůležitějším bylo platné očkování vztekliny, které musí být taktéž zapsáno v pasu psa, jiné speciální očkování nebylo potřebné. Veterinářem i veterinární správou byla doporučena tableta proti srdečním červům, které ale není povinností a je na posouzení majitele.

Na letišti, kde pes musí být přítomen nejméně 1-4 hodiny před předávkou letecké společnosti byli zkontrolovány veškeré potvrzení od veterinární správy a platné očkování psa, které bylo zaznamenáno v pasu zvířete od veterináře. Také probíhá kontrola psa veterinářem, který zvíře prohlédne těsně před odletem.

Pes na letišti v Praze byl předán v 5:30 místního času v přepravní bedně, která byla výrobcem schválena k letecké přepravě, a její rozměry byly dostatečně velké na to, aby pes během letu mohl pohodlně sedět, ležet a otočit se. Bedna byla na letišti zkontrolována zaměstnanci, zda má správné rozměry a odpovídající vystýlku. Následně společnost vystaví letecký nákladní list. Tento list zaznamenává veškeré údaje o zvířeti, jako je například číslo zásilky, označení zásilky nebo odlet a přílet letadla. Vzor leteckého nákladního listu je vložen do příloh. Jakmile je vystavena veškerá dokumentace, pes je naložen do letadla a uskuteční se jeho přeprava do Frankfurtu. V přepravní bedně byl přepravován celou dobu letu v zavazadlovém prostoru, měl misku vody a sedace psa neproběhla na prosbu majitelky. Pes je Border colie tudíž řazen jako střední plemeno, tedy přeprava na palubě letadla nemohla být možná z důvodu toho, že na palubě letadla mohou cestovat pouze plemena malého vzrůstu. Tedy cestu absolvoval bez přítomnosti majitelky.

Let v celkové časové délce probíhal 15 hodin, avšak ve Frankfurtu byla tříhodinová prodleva na přestup a přesun psa, kde ho vyložili jako první zavazadlo z letadla ne však na pás, kde si obvyklé lidé vyzvedávají zavazadla, ale v boční výdejně odkud ho zaměstnanci letiště převezli přes runway do budovy, která slouží k přeložení psa do druhého letadla, které už směřovalo do cílové destinace, což je tedy Atlanta. Kde si již majitelka svého psa mohla, vyzvednou na místě, které již bylo zmíněno tedy ve výdejně zavazadel.

obr. č. 7 Zdroj: Vlastní

Na obrázku prostřední přepravní box, který je řádně označený jménem a příjmením majitelky, telefonním číslem a případně speciálními požadavky majitele. Fotografie při vyzvedávání zvířete v Atlantě na letišti.

Při cestě zpět v Atlantě požadovali kompletní rentgen celého přepravního boxu, které prý bylo nutné z důvodu, zda není v bedně kromě psa přepravovaného i něco jiného nebo pašováno přes hranice.

6.1 Požadavky na přepravní bednu pro letecké účely

K přepravě psa do Atlanty byla využita přepravní přenoska Gulliver 5 od výrobce Trixie. Tato přenoska splňuje požadavky IATA a je akceptována většinou leteckých společností pro přepravu středních ras do váhy 25kg. Jedná se o plastovou přepravku s dostatečným množstvím větracích otvorů, které zajišťují optimální cirkulaci vzduchu. Přepravka má uzamykatelná dvířka, které nelze otevřít z vnitřní strany a zabraňuje tedy samovolnému útěku zvířete. Na kokových dvířkách je připevněna miska na vodu popřípadě krmení. V horní části se nachází dva větší úložné prostory pro případné přiložení dokumentace, či malé dávky krmiva. Samostatná hmotnost přepravky se pohybuje na 7,2 kg a její rozměry jsou popsány na obrázku níže:

Obr. č. 8 Zdroj: <https://www.upejska.cz/>

6.2 Cenová kalkulace

Jedná se tedy o let Praha (Ruzyně) – Frankfurt – Atlanta (USA) se společností Lufthansa. Cena letenky, která se ovšem odvíjí od váhy psa byla za letenku do Atlanty v přepočtu majitelku vyšla na 7.500 Korun českých a zpáteční letenka stála v přepočtu 10.000 Korun českých.

Tab. č: 5 Cenová kalkulace

Položka	Cena v Kč
Preventivní prohlídka	400
Veterinární osvědčení	150
Čip	500
Pet passport	250
Vakcinace proti vzteklině	300
Převravné	8.000
Celkem	9.600

Zdroj: vlastní

Do tabulky byly napsány všechny náklady na veterinární ošetření psa a potřebnou dokumentaci. V ceně přepravného je zahrnut příplatek za živá zvířata, který činí 100% ceny odbavení běžné zásilky. Je zahrnuta nakládka, vykládka, fixace zásilky, celní odbavení, pojištění v rámci dopravce a vystavení dokumentů. Celková cena přepravy psa z Prahy do Atlanty tedy činí 9.600 Kč.

6.3 Pozitiva a negativa popsaného modelového příkladu

Velkou výhodou se může při letecké dopravě psů počítat rychlost přesunu psa z místa odeslání do místa určení a celková vysoká bezpečnost a plynulost letecké přepravy. V letadlovém prostoru při přepravě zvířat se udržuje stálá teplota vhodná pro psychickou pohodu zvířat. A výhodou je profesionální péče speciálně vyškolených zaměstnanců leteckých společností.

Negativem letecké přepravy je možnost velkého stresu při manipulaci se psem v přepravní bedně během překládání a také nepřítomnost svého majitele jelikož pes cestuje

v zavazadlovém prostoru. Poslední negativum, které bylo zaznamenáno v bakalářské práci je převzetí přepravovaného zvířete na letišti po přeletu, kdy pes v přepravní bedně byl odložen na výdejním místě a jak majitelka potvrdila, mohl si psa odnést vlastně kdokoliv bez jakéhokoliv dokladu o vlastnictví zvířete.

Návrhová část

Na základě zjištěných negativ u jednotlivých forem přeprav návrhová část pojednává o jejich zlepšení a eliminaci.

V rámci silniční přepravy koní byly zjištěny jako hlavní negativa délka cesty, kvůli velkému provozu, což nelze úplně eliminovat jedině způsobem kvalitní Global Positioning System (GPS), který upozorní na kolony a umožní objížděku. Tím se ovšem nemusí ušetřit tolik času, ale zajistí se plynulost jízdy, což je pro koně mnohem příjemnější, než neustálé popojíždění a brzdění auta. Dalším zjištěným problémem je počasí, které nelze ovlivnit a při přepravě koně ve vleku zapojeném za autem nelze vyřešit v horkém počasí klimatizování či naopak při chladném počasí topení. Omezit lze jedině při chladném počasí stažení zadní plachty, která sníží povětrnost a možnost deště do přepravníku. Při horkém počasí lze zajistit lepší větratelnost otevřením předních oken na přepravníku. V dnešní době se již využívají např. i kamiony na přepravu koní, které jsou pro tyto změny počasí lépe připraveny a jsou vybaveny i nezávislým topením a klimatizací. Čímž se zvětšuje i komfort přepravovaných koní. Posledním bodem silniční přepravy je samota koně v přepravníku, protože jak již bylo zmíněno koně, kteří jsou přepravováni samotní prožívají několika násobně vyšší stres. Tato situace je bohužel neřešitelná, pokud člověk potřebuje přepravit pouze jednoho koně. Ovšem je dokázáno, že i přítomnost jiného druhu zvířete snižuje stres koně. Je ale nereálné kvůli přepravě jednoho koně na dlouhé vzdálenosti přepravovat například ještě kozu či ovci. Proto v tomto případě nelze negativum eliminovat.

Při letecké dopravě koní byly zjištěny dvě negativí zkušenosti a jedno z nich bylo při samotném nakládání koní do letadlového prostoru, které probíhá přes nakládací plošinu, která vydává velký hluk a trhavé pohyby a pro koně je to nadměrně stresující. Řešením by bylo vylepšení kvality nakládací plošiny, která by zajišťovala alespoň plynulejší pohyb kontejneru s koňmi a koním by se při nakládání a skládání z letadla mohli nasazovat do uší zmíněné balónky proti hluku, které utlumí zvuk. Posledním negativem byla zmíněná vysoká nákladnost pro majitele. To je ovšem neřešitelné, jelikož samotná přeprava koně je velmi nákladná pro letecké společnosti a musí ji zajišťovat speciálně proškolený personál.

Z modelového příkladu transportu psů firmou Fa Pavlík silniční přepravou byly zaznamenány také dvě záporné zjištění. Prvním je již zmíněná délka cestování, která hlavně pro přepravované mladé jedince je nevhodné z dlouhodobého omezení volného pohybu a tím vzniku stresu. Eliminace tohoto problému je stejná jako u silniční přepravy koně, tím je myšlena lepší aplikace GPS, která zajistí vyhnutí se kolonám na cestách. Poslední negativum bylo zaznamenáno v přidělu vody po čtyřech hodinách. Optimalizace tohoto problému by byla možná jedině, pokud by se do přepravek dala napáječka, která bude uzavřená, aby se nemohla během cestování převrátit. Pokud by psi pochopili princip napáječky byl by jim umožněn nonstop přístup k vodě.

Posledním modelovým příkladem byla letecká přeprava psů, kdy za největší možnost vzniku stresu je považována manipulace se psem během letu zaměstnanci leteckých společností, kdy

pes může zaznamenat otřesy vlivem horšího zacházení. V tomto případě by mohlo pomoci jediné lepší proškolení zaměstnanců. Dalším možným stresovým bodem pro psa může být nepřítomnost známého člověka tedy majitele, tento bod při přepravě psa jako zboží nelze vyřešit, jelikož letecké společnosti nepovolují přítomnost středních ras na palubě letadla. Největším negativem letecké přepravy psa bylo zjištěno dle slov majitelky, která při převzetí psa na letišti v Atlantě zjistila, že psa si mohl odnést kdokoliv cizí. Pes byl odložen mimo pásy s dalšími psy v části k vyzvednutí zavazadel. Ovšem při převzetí nebyla přítomna žádná povolaná osoba letecké společnosti, tudíž neproběhla ani kontrola zda si psa vyzvedává opravdu majitelka. V tomto případě je návrhem umístění na toto místo zaměstnance letecké společnosti, který by zkontroloval doklady od zvířete u vyzvedávající osoby. Mohlo by se tak zamezit případným krádežím psů.

Závěr

Bakalářská práce seznamuje s problematikou přepravy živých zvířat v cestovním ruchu zaměřující se na koně a psy. Pojednává o skutečnost, které musí zvíře či přepravce splňovat při vycestování s koněm či psem. Práce byla zaměřena na leteckou a silniční dopravu a přiblížila potřebnou legislativu a dokumentaci. Poměrná část teoretické části byla zaměřena na etologii zvířat a jejich psychický stav během transportu. V teoretické i praktické části bylo spolupracováno s firmou Fa Pavlík a Transport Horse Thomas, kteří poskytli užitečné informace k vypracování bakalářské práce.

V praktické části se nachází popis veškerých částí přepravy určitého zvířete a obeznamuje s potřebnými dokumenty a náležitostmi s cestováním, které vždy při modelovém příkladu byly dodrženy. V této části se nachází také vždy celková kalkulace jednotlivých cest, která zahrnuje veterinární vyšetření, veterinární osvědčení zvířete a samotné přepravné. V poslední řadě se práce zabývá kladnými a zápornými zkušenostmi majitelů či zvířat a jejich psychickým stavem. Letecká i silniční přeprava živých zvířat je neustále rozvíjejícím se tématem, které se neustále rozšiřuje hlavně u přepravy koní, jelikož se vysokým tempem rozvíjí i jezdecký sport, což je pro cestovní ruch velmi pozitivní zpráva. Počet přepravovaných koní hlavně leteckým způsobem neustále roste a poptávek pro letecké společnosti je stále více, hlavně z důvodu rychlé přepravy a také bezpečnosti koní přepravovaných např. na mezinárodní závody. Ovšem i poptávka na přepravu psů ať již leteckou nebo silniční přepravou stále stoupá, protože zájem majitelů cestovat se psy za účelem dovolených, či výstav a jiných je na vzestupu.

Cílem Bakalářské práce bylo obeznámit se s průběhem přepravy zvířat a zjistit jejich chování během přepravy a pojednat o dokumentech, které musí zvíře splňovat. Z práce vyšlo najevo, že z hlediska etologie koní je nejlépe zvolit leteckou přepravu, jelikož na koně působí nejméně stresových situací a je nejbezpečnější. Navíc letecké společnosti neustále inovují přepravu živých zvířat a snaží se dopravu vyvíjet k co nejlepším službám s ohledem na zvířata. Ovšem z hlediska kalkulace je letecká přeprava mnohem nákladnější, tedy pokud se zaměříme na cenu je výhodnější využít silniční přepravu. Z hlediska přepravy psů je z práce naopak zjištěno, že psi snášejí lépe silniční přepravu, zde je totiž možnost během přepravy udělat pauzu, která zlepšuje psychickou pohodu psa. Výsledkem práce tedy je zjištění, že dle modelových situací každý druh zvířete z etologického hlediska snáší lépe jiný druh přepravy, což se ale u každého jedince může lišit.

Pro zvířata jakéhokoliv druhu je zásah do jejich života i psychického stavu, proto je vhodné zvážit důležitost přepravy a zvolit nejlepší variantu pro daného jedince. Cestování by se jim mělo co nejvíce ulehčit a poskytnout jim co nejméně stresující zážitek. Toho lze docílit pouze tím, že samotní přepravci budou dodržovat zákony a správný postup manipulace, které určuje Státní veterinární služba a stát, aby se zamezilo nevhodným transportům zvířat.

Použité zdroje

Knižní zdroje

[1] BUKOVÁ, B. B. 2014. Zasielateľstvo a logistika. Bratislava: [cit. 2019-04-08]. Wolters Kluwer s. r. o. ISBN. 978-80-8168-074-8

[2] HANÁK, Peter. Obchodná prevádzková činnosť v leteckej doprave. EDIS, 2004. ISBN 80-8070-280-2.

[3] CEMPÍREK, Václav. Zasílatelství v letecké dopravě. Pardubice: [cit. 2018-11-09]. Institut Jana Pernera, 2008. ISBN 80-86530-45-0.

[5] IATA LAR - Live Animals Regulations. [cit. 2018-11-09]. IATA, 2015. ISBN 9789292526351.

Internetové zdroje

[4] ČECHOVSKÝ, Pavel. Inovace v chovu koní: Etologie, etika a welfare přepravy koní [online]. In: . s. 29 [cit. 2019-03-07].

[6] Česká jezdecká federace: veterinární dokumenty. Všeobecné pokyny k vycestování [online]. [cit. 2019-04-07]. Dostupné z: <http://www.cjf.cz/dokumenty/veterinari/>

[7] MACHOVÁ, Eliška. Analýza přepravy koní silniční dopravou [online]. Pardubice, 2011 [cit. 2018-11-09]. Dostupné z: <<https://theses.cz/id/qc03h0/>>. Bakalářská práce. Univerzita Pardubice, Dopavní fakulta Jana Pernera. Vedoucí práce Ing. Bedřich Rathouský, Ph.D..

[8] Farm Animal Welfare Council. (2015). [cit. 2019-04-08]. Welfare zvířat [vid. 2017-11-30]. Dostupné z: <http://www.ochranazvirat.cz/275/53/cz/file/>

[9] Úřední věstník Evropské unie: NAŘÍZENÍ RADY (ES) č. 1/2005 [online]. 22.4.2004 [cit. 2019-04-08]. Dostupné z: <https://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32005R0001:CS:HTML>

[10] SEDLÁČKOVÁ, Pavla. Podmínky pro přepravu [online]. In: . Střední škola hospodářská a lesnická, Frýdlant, 5.1.2013, s. 21 [cit. 2019-04-08]. Dostupné z: https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=2ahUKEwif6avdrbhAhWjzYUKHeTxCOkQFjAAegQIABAC&url=http%3A%2F%2Fwww.sshlfrydlant.cz%2Fsoubory%2F10_37_147_160_1923_CJ.ppt&usg=AOvVaw13FCDqTCPxc145Y0fywVt5

[10] SEDLÁČKOVÁ, Pavla. *Podmínky pro přepravu* [online]. In: . Střední škola hospodářská a lesnická, Frýdlant, 5.1.2013, s. 21 [cit. 2019-04-08]. Dostupné z: https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=2ahUKEwif6avdrbhAhWjzYUKHeTxCOkQFjAAegQIABAC&url=http%3A%2F%2Fwww.sshlfrydlant.cz%2Fsoubory%2F10_37_147_160_1923_CJ.ppt&usg=AOvVaw13FCDqTCPxc145Y0fywVt5

- [11] Animal Transport Worldwide: užitečné informace [online]. Nová ves [cit. 2019-04-05]. Dostupné z: <https://animaltransport.cz/u%C5%BEite%C4%8Dn%C3%A9-informace.php>
- [12] VÁCLAVÍKOVÁ, Silvie. Letecká přeprava živých zvířat. [cit. 2019-04-08]. Ostrava, 2017. Bakalářská práce. VŠB – Technická univerzita Ostrava. Vedoucí práce Doc. Ing. Ivana Olivková, Ph.D.
- [13] International Air Transport Association. [online]. [cit. 2019-04-08]. Copyright © International Air Transport Association [vid. 02.03.2017]. Dostupné z: <http://www.iata.org/about/pages/index.aspx>
- [14] VORLÍČEK, Petr. Podmínky pro cestování do zahraničí se zvířaty. Státní veterinární správa [online]. 12.07.2018 [cit. 2019-03-04]. Dostupné z: <https://www.svscr.cz/podminky-pro-cestovani-se-zviraty-do-zahranici/>
- [15] FUGLEVIČ, Daniel. Autorevue: Se psem na dovolenou. [online]. 2018, 27.7.2018 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://www.autorevue.cz/jak-prevazet-psa-v-aute-se-psem-na-dovolenou>
- [16] Rada Evropy: Evropská dohoda o ochraně zvířat při mezinárodní přepravě [online]. 2003 [cit. 2019-04-05]. Dostupné z: http://eagri.cz/public/web/file/1821/Tr_193_1_.pdf
- [17] MAKALOŠOVÁ, Veronika. Mezinárodní letecká přeprava zvířat. Praha, 2017. Bakalářská práce. [cit. 2019-04-08]. Vysoká škola ekonomická v Praze. Vedoucí práce Doc. HU Dr. Ing. Radek Novák, CSc.

Seznam obrázků a tabulek

Obrázky

1. Obrázek – označení vleku přeprava koní, Zdroj: <http://www.globshop.cz/>
2. Obrázek – ustájení pro koně během cesty, poskytla společnost Transport Horse Thomas, Zdroj vlastní
3. Obrázek – nakládka koní do letadlového prostoru, Zdroj: <https://www.vydavatelstvo-mps.sk/letectvi-kosmonautika/3330-emirates-skycargo-prepravuje-zavodni-kone.html>
4. Obrázek – koně v kontejneru, vlastní zdroje
5. Obrázek – Přeprava psů, Fa Pavlík
6. Obrázek – Pes v přepravní bedně, Fa Pavlík
7. Obrázek – Letecká přeprava psa, vlastní zdroje
8. Obrázek – Rozměry přepravní bedny využívané v modelovém příkladu, zdroj <https://www.upejska.cz/>

Seznam tabulek

1. tabulka – prostory vymezené pro přepravu koní, Zdroj: http://eagri.cz/public/web/ws_content?contentKind=regulation&section=1&id=67960&name=4/2009
2. tabulka – Cenová kalkulace silniční přepravy koně
3. tabulka – Cenová kalkulace letecké přepravy koně
4. tabulka – Cenová kalkulace silniční přepravy psa
5. tabulka – Cenová kalkulace letecké přepravy psa

Přílohy

1. příloha A – Osvědčení přepravce- vlastní zdroje, zaslala společnost Transport Horse Thomas
2. příloha B – Veterinární osvědčení 6 stran Zdroj: <http://www.cjf.cz/dokumenty/veterinarni/>

Příloha A – dodala firma Horse Transport Thomas, osvědčení přepravce

Státní veterinární správa
 Č. j.: SVS/2016/151710-H

 svspes625ba9c9

POVOLENÍ DOPRAVCE PODLE čl. 11 odst. 1 NAŘÍZENÍ RADY (ES) č. 1/2005
 Transporter authorisation pursuant to Article 11 (1) Council Regulation (EC) No 1/2005

OSVĚDČENÍ O SCHVÁLENÍ PRO CESTY NAD 8 HODIN
 Authorisation Certificate for journeys over 8 Hours

1. POVOLENÍ DOPRAVCE/TRANSPORTER AUTHORISATION No CZ 52905270		
2. IDENTIFIKACE DOPRAVCE/TRANSPORTER IDENTIFICATION		TYP 2/TYPE 2 PLATNÝ PRO VŠECHNY CESTY VČETNĚ DLOUHOTRAVJÍCÍCH VALID FOR ALL JOURNEYS INCLUDING LONG JOURNEYS PRO DLOUHOTRAVJÍCÍ CESTY FOR LONG JOURNEYS
2.1 Obchodní firma/Company name Tomáš Kreuzig		
2.2 Adresa/Address Zahradní 193		
2.3 Město/Town Hradec Králové - Pouchov	2.4 PSČ/Postal code 503 41	2.5 Členský stát/Member State CZ
2.6 Telefon/Telephone 731 278 769	2.7 Fax/Fax	2.8 E-mail/E-mail tomaskreuzig@email.cz
3. ROZSAH PLATNOSTI POVOLENÍ OMEZENO NA URČITÉ/SCOPE OF THE AUTHORISATION LIMITED TO CERTAIN: Druhy zvířat/Types of animals <i>koně/horses</i> Druhy přepravy/Modes of transport <i>silniční/road</i> Upřesněte/Specify here: <i>sportovní koně/racehorses</i>		
Toto povolení je platné do/Expiry date 6.12.2021		
4. ORGÁN VYDÁVAJÍCÍ POVOLENÍ/AUTHORITY ISSUING THE AUTHORISATION		
4.1 Název a adresa orgánu/Name and address of the authority Krajská veterinární správa Státní veterinární správy pro Královéhradecký kraj, Jana Černého 370/40, Hradec Králové, 503 41		
4.2 Telefon/Telephone +420 495 279 059	4.3 Fax/Fax +420 495 279 059	4.4 E-mail/E-mail epodatelna.kvsh@svscr.cz
4.5 Datum/Date 7.12.2016	4.6 Místo/Place Hradec Králové	4.7 Úřední razítko/Official stamp
4.8 Jméno a podpis příslušného úředníka/Name and signature of the official MVDr. Aleš Hantsch ředitel 		

 2

Příloha B – vzor veterinárního osvědčení 6 stran

VETERINÁRNÍ OSVĚDČENÍ

pro dočasný dovoz registrovaných koní na území Společenství
ze Spojených arabských emirátů, Bahrajnu, Alžírsko, Egypta⁽¹⁾, Izraele, Jordánska, Kuvajtu,
Libanonu, Libye, Maroka, Mauricia, Ománu, Kataru, Saúdské Arábie⁽¹⁾, Sýrie, Tuniska,
Turecka⁽¹⁾ na dobu kratší 90 dnů

HEALTH CERTIFICATE

for the temporary admission of registered horses into Community territory from United Arab Emirates,
Bahrain, Algeria, Egypt⁽¹⁾, Israel, Jordan, Kuwait, Lebanon, Libya, Morocco, Mauritius, Oman, Qatar, Saudi
Arabia⁽¹⁾, Syria, Tunisia, Turkey⁽¹⁾ for a period of less than 90 days

Číslo osvědčení:

No of certificate: .....

Třetí země odeslání⁽¹⁾:

Third country of dispatch⁽¹⁾:

Odpovědné ministerstvo:

Ministry responsible: .....

I. Identifikace koně

Identification of the horse

a) Číslo identifikačního dokladu (pasu):

No of identification document (passport): .....

b) Potvrzeno:

Validated by: .....

(název příslušného úřadu / Name of competent authority)

II. Místo původu a místo určení koně

Origin and destination of the horse

Kůň je odeslán z:

The horse is to be sent from:

.....

(místo odeslání / Place of export)

do:

to: .....

(členský stát a místo určení / Member State and place of destination)

Jméno a adresa odesílatele:

Name and address of consignor: .....

.....

Jméno a adresa příjemce:

Name and address of consignee: .....

.....

III. Zdravotní informace

Health information

Já, níže podepsaný, potvrzuji, že výše uvedený kůň splňuje následující požadavky:

I, the undersigned, certify that the horse described above meets the following requirements:

a) pochází ze země, kde následující nákazy podléhají povinnému hlášení: mor koní, hřebčí nákaza, vozňivka, encefalomyelitida koní (všechny typy včetně VEK), infekční anémie koní, vezikulární stomatitida, vzteklina, sněť slezinná;

it comes from a country where the following diseases are compulsorily notifiable: African horse sickness, dourine, glanders, equine encephalomyelitis (of all types including VEE), infectious anaemia, vesicular stomatitis, rabies, anthrax;

- b) byl dnes vyšetřen a nevykazuje žádný klinický příznak choroby⁽²⁾;
it has been examined today and shows no clinical sign of disease⁽²⁾;
- c) není určen k poražení v rámci národního programu eradikace infekční nebo kontagiózní choroby;
it is not intended for slaughter under a national programme of infectious or contagious disease eradication;
- d) v průběhu posledních čtyřiceti dnů před vývozem pobýval v hospodářstvích pod veterinárním dozorem v:
during the last 40 days immediately preceding the exportation it has been resident on holdings under veterinary supervision in:
- zemi odeslání,
the country of dispatch,
  - i) buď v izolačním středisku⁽³⁾, nebo
either in an isolation centre⁽³⁾, or
  - ii) v případě, že byl odeslán ze Spojených arabských emirátů, v určených prostorách pod úředním veterinárním dozorem⁽³⁾
in the case it was dispatched from the United Arab Emirates, in designated premises under official veterinary supervision⁽³⁾

a/nebo
and/or

- členských státech Společenství,
Member States of the Community,

a/nebo
and/or

- Spojené arabské emiráty, Austrálie, Bělorusko, Kanada, Švýcarsko, Grónsko, Hongkong, Chorvatsko, Island, Japonsko, Korejská republika, Bývalá jugoslávská republika Makedonie, Macao, Malajsie (poloostrov), Norsko, Nový Zéland, Rusko⁽¹⁾, Singapur, Thajsko, Ukrajina, Spojené státy americké, Svazová republika Jugoslávie.
United Arab Emirates, Australia, Belarus, Canada, Switzerland, Greenland, Hong Kong, Croatia, Iceland, Japan, Republic of Korea, Former Yugoslav Republic of Macedonia, Macao, Malaysia (peninsula), Norway, New Zealand, Russia⁽¹⁾, Singapore, Thailand, Ukraine, United States of America, Federal Republic of Yugoslavia.

Pokud byl kůň přesunut do země odeslání ze země uvedené ve třetí odrážce, byl dovezen s nejméně stejnými veterinárními požadavky, jako kdyby byl dovezen přímo do Evropského společenství.

If it has been moved to the country of dispatch from a country listed in the third indent, it was imported with at least the same animal health requirements as if the horse was imported directly into the European Community.

- (e) nepochází z území nebo, při úřední regionalizaci v souladu s právními předpisy Společenství, z části území třetí země, ve kterém(ě):
it does not come from the territory or in cases of official regionalisation according to EEC legislation from a part of the territory of a third country in which:
- (i) se v průběhu posledních dvou let vyskytla venezuelská encefalomyelitida koní;
Venezuelan equine encephalomyelitis has occurred during the last two years;
  - (ii) se v průběhu posledních šesti měsíců vyskytla hřebčí nákaza;
dourine has occurred during the last six months;
  - (iii) se v průběhu posledních šesti měsíců vyskytla vozňivka;
glanders has occurred during the last six months;
  - (iv) se v průběhu posledních šesti měsíců vyskytla vezikulární stomatitida⁽³⁾
vesicular stomatitis has occurred during the last six months⁽³⁾
nebo / or
zvíře bylo podrobno – vyšetřením vzorku krve odebraného v průběhu 10 dní před odesláním, přičemž tento vzorek byl odebrán dne .....⁽⁵⁾ – virusneutralizačnímu testu na vezikulární stomatitidu s negativním výsledkem v ředění 1 : 12⁽³⁾⁽⁴⁾⁽⁶⁾;
the animal was tested by a virus neutralisation test for vesicular stomatitis on .....⁽⁵⁾, this being within 10 days of export, with negative result at a dilution of 1 in 12⁽³⁾⁽⁴⁾⁽⁶⁾;
  - (v) v případě nekastrovaného samce staršího než 180 dnů, buď byla v průběhu posledních šesti měsíců úředně zaznamenána virová arteritida koní⁽³⁾;
in the case of an uncastrated male animal older than 180 days, either equine viral arteritis has been officially recorded during the last six months⁽³⁾;

nebo / or

- zvíře bylo vyšetřeno⁽⁴⁾ prostřednictvím vzorku krve odebraného během 21 dnů před vývozem dne .....⁽⁵⁾ virusneutralizačním testem na virovou arteritidu koní s negativním výsledkem ve zředění 1 : 4⁽⁶⁾;

the animal was tested⁽⁴⁾ on a blood sample taken within 21 days of export, on .....⁽⁵⁾ by virus neutralisation test for equine viral arteritis with negative result at a dilution of 1 in 4⁽⁶⁾;

nebo / or

přiměřená část jeho veškerého spermatu, odebraného během 21 dnů před vývozem dne .....⁽⁵⁾, byla vyšetřena testem na izolaci viru virové arteritidy koní s negativním výsledkem⁽³⁾⁽⁴⁾⁽⁶⁾;

an aliquot of its entire semen taken within 21 days of export on .....⁽⁵⁾ was tested by virus isolation test for equine viral arteritis with negative result⁽³⁾⁽⁴⁾⁽⁶⁾;

nebo / or

- zvíře bylo očkováno dne .....⁽⁵⁾ proti virové arteritidě koní pod úředním veterinárním dozorem vakcínou schválenou příslušným úřadem, podle následujícího programu prvoočkování a bylo v pravidelných intervalech přeočkováno⁽³⁾⁽⁴⁾;

the animal was vaccinated on .....⁽⁵⁾ against equine viral arteritis under official veterinary supervision with a vaccine approved by the competent authority, according to the following programme for initial vaccination and has been revaccinated at regular intervals⁽³⁾⁽⁴⁾.

Programy prvoočkování proti virové arteritidě koní:

Programmes for initial vaccination against equine viral arteritis:

Návod: Škrtněte očkovací programy, které se nevztahují na výše popsané zvíře.

Instruction: Cross out vaccination programmes that do not apply to the animal described above.

- a) Očkování bylo provedeno v den odběru vzorku krve, který byl následně vyšetřen virusneutralizačním testem na virovou arteritidu koní s negativním výsledkem ve zředění 1 : 4⁽⁶⁾; nebo
Vaccination was carried out on the day a blood sample was taken that subsequently proved negative in a virus neutralisation test at a dilution of 1 in 4⁽⁶⁾; or
- b) Očkování bylo provedeno během izolace ne delší než 15 dní za úředního veterinárního dozoru, počínaje dnem odběru vzorku krve, který byl během této doby vyšetřen virusneutralizačním testem na virovou arteritidu koní s negativním výsledkem v ředění 1:4⁽⁶⁾; nebo
vaccination was carried out during a period of isolation of not more than 15 days under official veterinary supervision, commencing on the day a blood sample was taken that was tested during that time with negative result in a virus neutralisation test at a dilution of 1 in 4⁽⁶⁾; or
- c) Očkování bylo provedeno v době, kdy bylo zvíře staré 180 až 270 dnů, během izolace pod úředním veterinárním dozorem. Během období izolace byly v rozmezí nejméně 10 dnů odebrány dva vzorky krve, které prokázaly stabilní nebo klesající titr protilátek při virusneutralizačním testu na virovou arteritidu koní⁽⁶⁾;
vaccination was carried out when the animal was at an age of 180 to 270 days, during a period of isolation under official veterinary supervision. During the isolation period two blood samples taken at least 10 days apart proved a stable or declining antibody titre in a virus neutralization test for equine viral arteritis⁽⁶⁾;

- (f) nepochází z území nebo části území dotyčné třetí země považované(é), v souladu s právními předpisy EHS, za zamořené morem koní.

it does not come from the territory or from a part of the territory of a third country considered, in accordance with EEC legislation, as infected with African horse sickness.

- nebyl očkován proti moru koní⁽³⁾,

It was not vaccinated against African horse sickness⁽³⁾.

- byl očkován proti moru koní dne

It was vaccinated against African horse sickness on .....^{(3) (4) (5)};

- (g) nepochází z hospodářství, které podléhá zákazu z veterinárních důvodů, ani nebyl ve styku s koňovitými z hospodářství, které podléhá zákazu z veterinárních důvodů:
it does not come from a holding which was subject to prohibition for animal health reasons nor had contact with equidae from a holding which was subject to prohibition for animal health reasons:
- (i) po dobu šesti měsíců v případě encefalomyelitidy koní, počínaje dnem poražení postižených koňovitých;
during six months in the case of equine encephalomyelitis, beginning on the date on which the equidae suffering from the disease are slaughtered;
  - (ii) v případě infekční anémie koní, do data, ke kterému po poražení nakažených zvířat vykazují zbývající zvířata negativní reakci na dva Cogginsovy testy provedené v intervalu tří měsíců;
in the case of infectious anaemia, until the date on which, the infected animals having been slaughtered, the remaining animals have shown a negative reaction to two Coggins tests carried out three months apart;
  - (iii) po dobu šesti měsíců v případě vezikulární stomatitidy;
during six months in the case of vesicular stomatitis;
  - (iv) po dobu jednoho měsíce od posledního zaznamenaného případu v případě vztekliny;
durig one month from the last recorded case, in the case of rabies;
  - (v) po dobu 15 dní od posledního zaznamenaného případu v případě sněti slezinné.
during 15 days from the last recorded case, in the case of anthrax.
- nebo/ or
- jestliže byla všechna zvířata druhů vnímavých k nákaze přítomná v hospodářství poražena a prostory byly dezinfikovány, období zákazu bude 30 dní, počínaje dnem, k němuž byla zvířata utracena a prostory dezinfikovány, s výjimkou sněti slezinné, kde je období zákazu 15 dní;
if all the animals of species susceptible to the disease located on the holding have been slaughtered and the premises disinfected, the period of prohibition shall be 30 days, beginning on the day on which the animals were destroyed and the premises disinfected, except in the case of anthrax, where the period of prohibition is 15 days;
- (h) nebyl, pokud je mi známo, v průběhu posledních patnácti dní předcházejících tomuto prohlášení ve styku s koňovitými postiženými infekční nebo kontagiózní chorobou.
to the best of my knowledge, it has not been in contact with equidae suffering from an infectious or contagious disease in the 15 days prior to this declaration.
- (i) byl podroben následujícím vyšetřením krve:
it was subjected to the following blood tests:
- Cogginsovu testu na infekční anémii koní dne .....⁽⁵⁾
a Coggins test for infectious anaemia on .....⁽⁵⁾
což je během třiceti dnů před vývozem, s negativním výsledkem⁽⁴⁾⁽⁶⁾,
this being within 30 days of export, with negative result⁽⁴⁾⁽⁶⁾,
  - komplementačnímu testu na hřebčí nákazu .....⁽⁵⁾
a complement fixation test for dourine on .....⁽⁵⁾
což je během deseti dnů před vývozem, s negativním výsledkem, v ředění 1:10⁽⁴⁾⁽⁶⁾,
this being within 10 days of export, with negative result at a dilution 1 in 10⁽⁴⁾⁽⁶⁾,
  - komplementačnímu testu na vozňivku dne .....⁽⁵⁾
a complement fixation test for glanders on .....⁽⁵⁾
což je během deseti dnů před vývozem, s negativním výsledkem, v ředění 1:10⁽⁴⁾⁽⁶⁾,
this being within 10 days of export, with negative result at a dilution 1 in 10⁽⁴⁾⁽⁶⁾,
  - vyšetření na mor koní, jak je popsán v příloze D směrnice 90/426/EHS, buď
a test for African horse sickness as described in Annex D to Directive 90/426/EEC either
- i) dvakrát, se vzorky krve odebranými v intervalu mezi 21 a 30 dny
on two occasions, carried out on samples of blood taken with an interval of between 21 and 30 days
dne / on .....⁽⁵⁾ a dne / and on .....⁽⁵⁾,
přičemž druhý odběr musí být proveden během deseti dnů před vývozem⁽³⁾,
the second of which must have been taken within 10 days of export⁽³⁾,
buď s negativními výsledky u koně, který nebyl očkován⁽³⁾⁽⁴⁾⁽⁶⁾,
either with negative reactions, if it has not been vaccinated⁽³⁾⁽⁴⁾⁽⁶⁾,
nebo bez zvýšení hladiny protilátek u koně, který byl očkován⁽³⁾⁽⁴⁾⁽⁶⁾,
or without increase in antibody count, if it has been vaccinated⁽³⁾⁽⁴⁾⁽⁶⁾;
- nebo / or

- ii) jedenkrát, se vzorkem krve odebraným během deseti dnů před vývozem
 on one occasion, carried out on a sample of blood taken within 10 days of export
 dne / on .....⁽⁵⁾,
 s negativním výsledkem, jestliže kůň má být odeslán ze Spojených arabských
 emirátů(AE)⁽³⁾⁽⁴⁾,
 with negative reaction, if it is to be dispatched from the United Arab Emirates(AE)⁽³⁾⁽⁴⁾;

IV. Mám písemné prohlášení, podepsané majitelem nebo jeho zmocněncem⁽³⁾, potvrzující, že:
 I have a written declaration signed by the owner or the representative⁽³⁾ stating that:

- kůň bude odeslán přímo z místa odeslání na místo určení, aniž by přišel do styku s jinými koňovitými nedoprovázenými takovým osvědčením, ve vozidle předem vyčištěném a vydezinfikovaném dezinfekčním prostředkem úředně uznaným v zemi odeslání.
 the horse will be sent directly from the premises of dispatch to the premises of destination without coming into contact with other equine animals not accompanied by such a certificate, in a vehicle cleansed and disinfected in advance with a disinfectant officially recognized in the country of dispatch.
- jsou splněny podmínky bodu III (d).
 the conditions of point III (d) are fulfilled.

**PROHLÁŠENÍ
 DECLARATION**

Já, níže podepsaný,

I, the undersigned .....

(majitel zvířete popsaného výše nebo jeho zástupce⁽³⁾ / owner or representative⁽³⁾ of the horse described above)

prohlašuji: / declare:

1. kůň bude pobývat uvnitř Evropského společenství po dobu kratší než 90 dnů;
 the horse will be resident inside the European Community for a period not longer than 90 days;
2. souhlasím s ustanovením odstavce IV;
 I agree with the statement indicated in paragraph IV;
3. kůň buď pobýval v ..... (vyvázející země/exporting country)
 od svého narození, nebo vstoupil do ..... (vyvázející země/exporting country)
 since birth or entered .....
 dne/on .....⁽³⁾⁽⁵⁾.

.....
 (Místo, datum / Place, date)

.....
 (Podpis / Signature)

V. Osvědčení je platné 10 dní. V případě přepravy lodí se platnost prodlužuje o dobu přepravy.
 The certificate is valid for 10 days. In the case of transport by ship, the time is prolonged by the time of the voyage.

Datum Date	Místo Place	Razítko a podpis úředního veterinárního lékaře Stamp and signature of the official veterinarian
..... Jméno a funkce hůlkovým písmem / Name in block capitals and capacity		

VI. Datum a místo vstupu na území Společenství:

Date and place of entry into the territory of the Community: .....

.....

(Razítko a podpis úředního veterinárního lékaře / Stamp and signature of the official veterinarian)

Datum vývozu:

Date of export: .....

VII. V případě, že je kůň následně přesouván ze členského státu uvedeného v bodu II do jiného členského státu, platnost osvědčení musí být prodloužena o dalších 10 dní úředním veterinářem členského státu odeslání. Celková doba pobytu na území Společenství nesmí být delší než 90 dní.

Where the horse subsequently moves from the Member State referred to in point II to another Member State, the term of the certificate must be extended for a further 10 days by an official veterinarian of the Member State of dispatch. The total period of residence on the territory of the Community must not be more than 90 days.

<p>Já, podepsaný, jsem dnes koně vyšetřil a potvrzuji, že splňuje podmínky směrnice 90/426/EHS, a zejména podmínky bodu III (b), (c), (g) a (h) tohoto osvědčení.</p> <p>I, the undersigned, have examined the horse today and certify that it meets the conditions of Directive 90/426/EEC and in particular, the requirements of point III (b), (c), (g) and (h) of this certificate.</p>			
Datum vyšetření Date of examination	Místo vyšetření Place of examination	Místo určení Place of destination	Razítko a podpis úředního veterinárního lékaře Stamp and signature of the official veterinarian
<p>.....</p> <p>Jméno a funkce hůlkovým písmem / Name in block capitals and capacity</p>			

- (1) Nebo část území v souladu s článkem 13 (2) směrnice 90/426/EHS.
Or part of territory in accordance with Article 13 (2) of Directive 90/426/EEC.
- (2) Osvědčení musí být vydáno v den nakládky zvířete k odeslání do členského státu určení nebo poslední pracovní den před nakládkou a musí být doprovázeno identifikačním dokladem (pasem) po celou dobu pobytu zvířete na území Společenství.
The certificate must be issued on the day of loading of the animal for dispatch to the Member State of destination or on the last working day before embarkation and accompanied by the identification document (passport) during the time of residence in the Community.
- (3) Nehodící se škrtněte.
Delete as appropriate.
- (4) Provedená vyšetření, výsledky těchto vyšetření a očkování musí být uvedeny v identifikačním dokladu (pasu).
The test(s) carried out, their results and the vaccination have to be entered in the identification document (passport).
- (5) Uveďte datum.
Insert date.
- (6) Laboratorní vyšetření požadovaná podle podmínek tohoto veterinárního osvědčení musí být provedena laboratoří schválenou členským státem určení. Výsledky vyšetření, potvrzené laboratoří, musí být připojeny k veterinárnímu osvědčení, které zvířete doprovází. Tato ustanovení se uplatňují na následující země: Turecko (TR).
The laboratory tests required in accordance with the conditions in this animal health certificate must be carried out by a laboratory approved by the Member State of destination. The test results, certified by the laboratory, have to be attached to the animal health certificate accompanying the animal. These provisions apply to the following countries: Turkey (TR).